

21
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 885
20 MAI 1972

În șapte zile

La Porțile de Fier și pe malul unde românii au înălțat castrul pe care Hadrian avea să-l numească Drobeta, bătrînul Danubius — străvechiul Istru, Dunărea zilelor noastre — a fost martor a două evenimente istorice, evenimente născute și determinate de realitatea constructivă a orînduirii noastre socialiste.

În cuvîntarea ținută la adunarea jubiliară prilejuită de împlinirea a 1850 de ani de existență a orașului și a 90 de ani de activitate a Uzinei de vagoane — referindu-se la hotărîrea de a denumi municipiul Drobeta Turnu Severin — tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: «Înmănunchind aceste două denumiri ale municipiului într-una singură, dorim să subliniem și mai mult unitatea dintre trecut, prezent și viitor, faptul că poporul român există de veacuri și va dăinui peste veacuri pe aceste meleaguri, edificînd cea mai înaltă societate din lume — comunismul!»

De fapt, aceste cuvinte exprimă esența realității pe care o trăim astăzi în România socialistă și din această realitate obiectivă decurge și importanța istorică a evenimentelor acestui început de săptămînă. Orașul acesta cu un trecut milenar, intrat în era socialismului, merge în pas cu întreaga țară pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. De aceea, sărbătorirea care a avut loc s-a transformat într-o manifestare puternică a elanului de muncă pentru îndeplinirea planului, a perfecționării conducerii și planificării economiei, a vieții sociale, pentru ridicarea nivelului întregii activități de partid și de stat. Acesta este obiectivul central al întregii țări și la el participăm cu toții.

La numai 24 de ore de la acest jubileu, munca noastră de constructori a fost încununată de inaugurarea Sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier. Rod al colaborării româno-iugoslave, evenimentul a constituit o adevărată sărbătoare a prieteniei dintre cele două țări. Crearea acestui complex sistem hidroenergetic și de navigație — care a necesitat lucrări și eforturi uriașe — se înscrie în linia generală a politicii promovate de partid în domeniul utilizării corespunzătoare a potențialului hidroenergetic de care dispunem.

Ce înseamnă în mod concret realizarea pe care o consemnează inaugurarea Sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier apare clar printr-o simplă comparație cu trecutul. În România antebelică producția totală de energie electrică depășea cu puțin un miliard de kWh; or, acum numai partea noastră din exploatare reprezintă cinci miliarde de kWh. În urma amenajării unui singur metru cub de cădere de apă pe Dunăre — după cum au calculat specialiștii — se poate obține o producție de energie electrică egală cu aceea produsă de hidrocentrala de la Bicaz sau cea de la Argeș-Corbeni. Amploarea acestei uriașe lucrări rezultă nu numai din puterea instalată, ci și din cele două miliarde metri cubi ai lacului de acumulare care ocupă o suprafață de 170 kilometri pătrați, din faptul că barajul deversor are o lungime de 441 metri, iar capacitatea de deversare este de 15 500 metri cubi pe secundă; rezultă din cele 13 400 000 metri cubi de stîncă și aluviuni excavați, din turnarea a 3 100 000 metri cubi de betoane, din soluțiile tehnice aplicate și, mai ales, din enorma cantitate de energie umană încorporată aici timp de 86 de luni de zile.

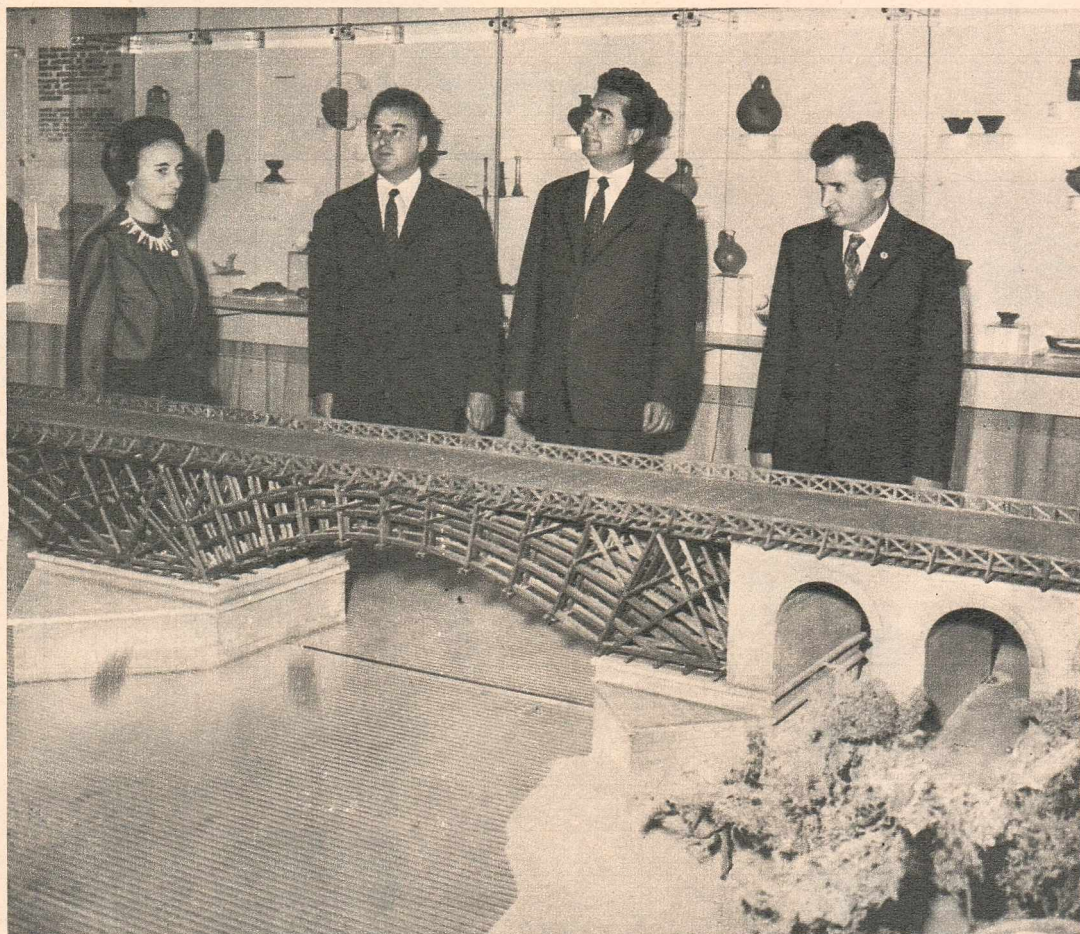
Putem spune pe drept cuvînt că această săptămînă va rămîne înscrisă cu majuscule în analele construcției socialiste — pentru că evenimentele care au avut loc constituie afirmarea capacității de creație a orînduirii și a timpului în care trăim și muncim, o expresie a unității între popor și partid.

Mihai MÎRZA

Marți, 16 mai 1972

DROBETA TURNU SEVERIN

1850 de ani
de atestare documentară a municipiului
și 9 decenii de activitate a uzinei de vagoane

Conducătorii de partid și de stat examinează macheta străvechiului pod peste Dunăre, construit de Apolodor din Damasc.

În mijlocul colectivului sărbătorit.

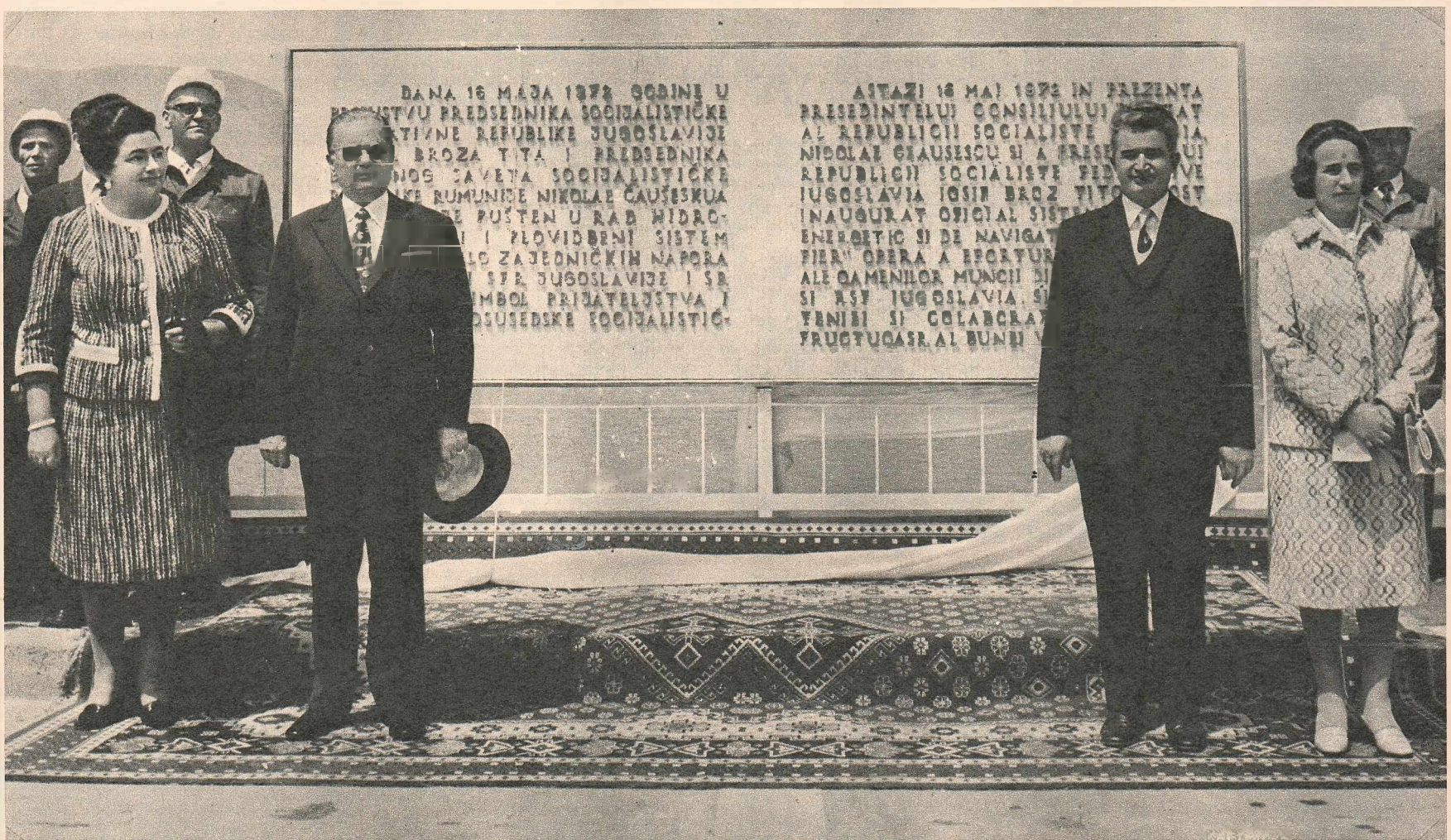
Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito au inaugurat SISTEMUL HIDROENERGETIC ȘI DE NAVIGAȚIE PORTILE DE FIER

«Înălțarea acestui grandios edificiu al energiei moderne este o expresie elocventă a capacității tehnice a celor două țări ale noastre, a înaltei competențe, a spiritului de eroism în muncă al proiectanților, inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor români și iugoslavi».

Nicolae CEAUȘESCU

«Această realizare este o expresie a celei mai moderne concepții a colaborării economice în care prin cooperare și asocierea mijloacelor se realizează efecte utile de lungă durată pentru ambele țări».

Iosip Broz TITO

Într-o atmosferă solemnă, în prezența tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito, a fost dezvelită placa inaugurală prin care se consemnează intrarea oficială a hidrocentralei de la Porțile de Fier în istoria energiei mondiale

La începutul acestei săptămâni, în plin aflux al unei primăveri mult așteptate, harnicii locuitori ai plaiurilor mehedințene și împreună cu ei întregul nostru popor au avut marea bucurie de a fi martorii unei grandioase sărbători populare. Luni, 15 mai, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți conducători de partid și de stat, a avut loc sărbătorirea împlinirii a 1850 de ani de atestare documentară a municipiului Drobeta Turnu Severin. În aceeași zi, printr-o fericită coincidență, istoria a marcat un alt însemnat eveniment din viața orașului: aniversarea a 9 decenii de la întemeierea Uzinei de vagoane din străvechea așezare dunăreană.

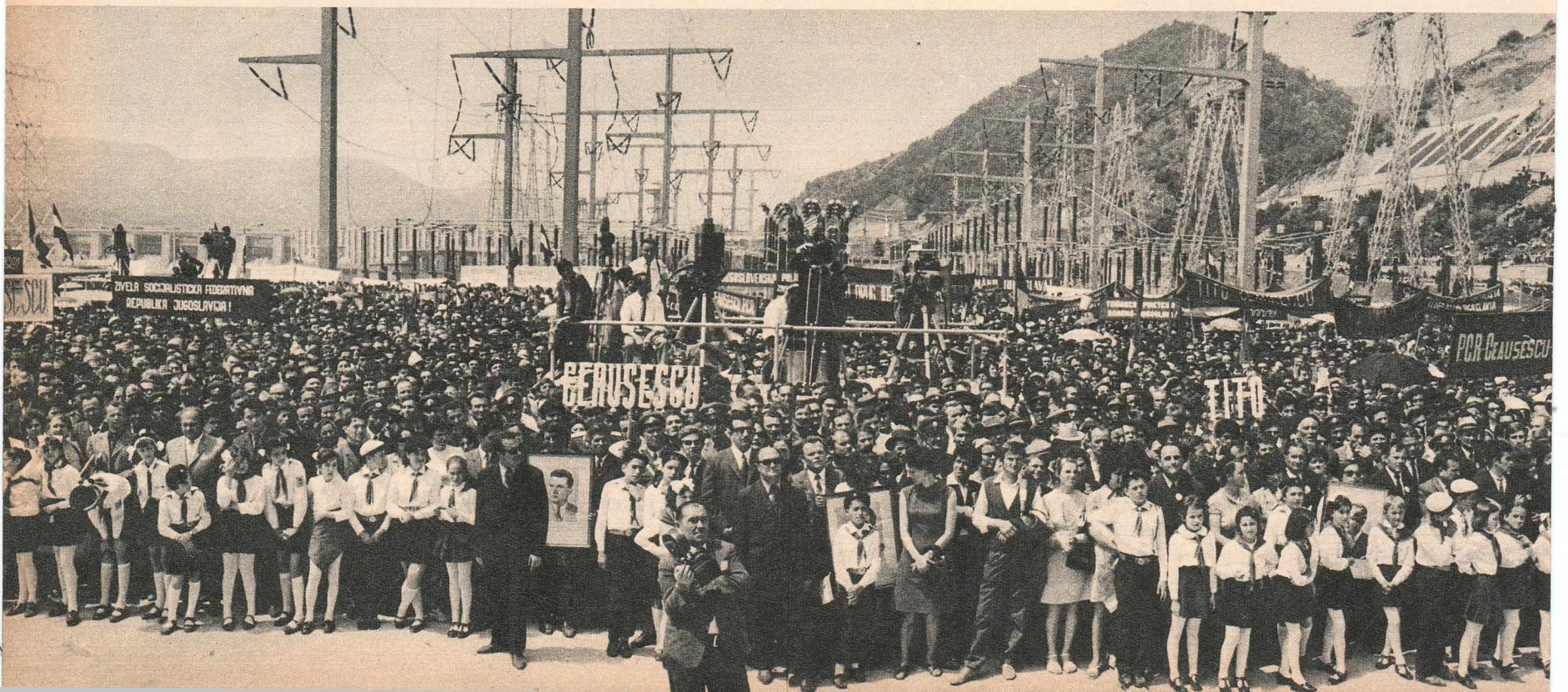
Martți, 16 mai, mii de oameni ai muncii români și iugoslavi au fost participanții și martorii unui alt măreț moment istoric: inaugurarea de către tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito a Sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, acest măreț edificiu al prieteniei, energiei și luminii, simbol al frăției și colaborării dintre cele două țări socialiste vecine, un triumf al geniului uman pus în slujba bunăstării și progresului, a cauzei socialismului, a păcii și colaborării între popoare.

Evenimente memorabile care se impun inimii și cugetului nostru atât prin solemnitatea momentului cât și prin profunda lor semnificație politică.

▲ Apariția la tribuna oficială a tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito, a tovarășelor Elena Ceaușescu și Iovanka Broz, a conducătorilor de partid și de stat, români și iugoslavi, este întâmpinată cu îndelungi aplauze de miile de participanți la miting.

◀ Mii de oameni ai muncii români și iugoslavi au participat la momentul istoric al inaugurării Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, ovaționind pentru dezvoltarea colaborării frățești dintre cele două țări socialiste vecine, unite și mai trainic prin grandiosul pod al prieteniei, energiei și luminii.

În cursul zilei de 16 mai, într-un cadru solemn, tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmănat tovarășului Iosip Broz Tito titlul de «Erou al Republicii Socialiste România» și Ordinul «Victoria socialismului».

Cu prilejul inaugurării marelui sistem hidroenergetic transdanubian, în prezența tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito, a celorlalți conducători de partid și de stat români și iugoslavi, pe malul românesc al Dunării a avut loc un însuflețitor miting al prieteniei româno-iugoslave.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

«...pentru a conduce cu rezultate cât mai bune, sînt necesare repartizarea corespunzătoare a cadrelor, precizarea clară a îndatoririlor, drepturilor și răspunderilor pe care le au acestea, pe toate treptele organizatorice».

N.CEAUȘESCU

(Din expunerea la deschiderea coloctivului privind problemele științei conducerii societății)

OMUL: cheia de aur a eficienței economice (II)

În cadrul serialului nostru privitor la problemele eficienței producției materiale, ale ridicării calitative a întregii activități economice, ne oprim și în acest număr asupra unui factor special de influențare a productivității muncii: **OMUL**.

La fel ca și în prima parte a anchetei noastre, preocuparea pentru utilizarea rațională a resurselor umane, pentru realizarea perfecționării personalului din unitățile productive este aceea care străbate și unește punctele de vedere exprimate în aceste pagini.

RESURSELE UMANE— STRUCTURI ȘI RODNICIE

În legătură cu folosirea rațională a resurselor umane din țara noastră considerăm că prima problemă care se pune este aceea a utilizării întregii forțe de muncă active cu păstrarea unui raport, corespunzător etapei și nivelului de dezvoltare a societății, între sfera neproductivă și sfera producției materiale.

O altă problemă o constituie apoi repartizarea corespunzătoare a forței de muncă — pe ramuri și subramuri — în cadrul sferei producției materiale, repartizare care depinde de ponderea pe care o au ramurile și subramurile respective dar și de rodnicia cu care este cheltuită munca vie în cadrul acestora.

Fiind vorba de utilizarea rațională a resurselor umane nu pun în discuție structurarea producției materiale și ponderea pe care trebuie să o ocupe o ramură sau alta (și în cadrul acestora, subramurile), aceasta fiind o problemă care ar constitui un alt subiect. Deci, considerînd că structurarea producției materiale este rațional făcută, rămîn în discuție, după opinia mea, două probleme principale legate de utilizarea resurselor umane. Și anume:

1) Structura forței de muncă în cadrul fiecărei ramuri sau subramuri din sfera producției materiale.

Este vorba aici — indiferent de gradul de pregătire, indiferent de «titluri» — de două grupe mari: partea care are rol productiv direct și partea care are rol productiv indirect (adică personalul de conducere, administrație și deservire a producției).

În această privință se remarcă tendința de a justifica, deci de a admite, creșterea ponderii personalului indirect productiv pe seama introducerii progresului tehnic.

Acest lucru nu trebuie însă acceptat decît dacă această creștere are drept consecință sporirea corespunzătoare a productivității muncii celor care au rămas să activeze în grupa salariaților care au rol direct și efectiv productiv.

Din păcate însă metodologia de analiză a productivității muncii nu prea are în vedere acest lucru, contribuția tuturor salariaților fiind practic socotită (deși în realitate este altfel) în chip global.

Iată de ce considerăm că se justifică necesitatea ca, în condițiile actuale, să se aibă în vedere, neapărat, optimizarea raportului dintre salariații cu rol indirect productiv și cei cu rol direct productiv. Aceasta fiind — alături de optimizarea raportului dintre forța de muncă ocupată în sfera neproductivă și cea ocupată în sfera productivă — una dintre căile importante spre utilizarea rațională a forței de muncă.

2) Cea de-a doua problemă o constituie rodnicia cu care este cheltuită munca vie, în general, și munca salariaților direct productivi, în special, în fiecare ramură și subramură din sfera producției materiale.

Se știe că factorii principali care pot acționa asupra nivelului productivității muncii îi constituie nivelul tehnicii și al tehnologiei, nivelul organizării producției și al muncii, nivelul cunoștințelor, aptitudinilor și atitudinilor oamenilor (nivelul resurselor umane), precum și cointeresarea materială și morală a acestora; bineînțeles, toate privite prin prisma interdependenței lor.

Potrivit concluziilor mele rezolvarea problemei creșterii productivității muncii în funcție de resursele umane depinde de o multitudine de factori:

a) Formarea oamenilor corespunzător

cerințelor — imediate și de perspectivă — avînd în vedere atît pregătirea profesională cît și cultura generală;

b) Perfecționarea, conținută și susținută, a lor;

c) Asigurarea condițiilor necesare manifestărilor pozitive ale potențialului uman, ceea ce, pe lîngă condiții materiale de muncă și de viață, presupune condiții în care fiecare individ să aibă sentimentul că este sprijinit să se dezvolte, că munca pe care o prestează este în raport direct cu pregătirea, aptitudinile și atitudinea sa față de muncă, că echitatea și etica comuniste există

în realitate nefiind consemnate numai în vorbe sau în documente;

d) Luarea în considerare a faptului că în colective există cadre mai capabile, mai bine pregătite decît cele situate pe anumite virfuri; cadre al căror potențial nu poate fi valorificat optim dacă individul în cauză nu este stimulat să-și pună calitățile în valoare sau dacă, așa cum din păcate încă se mai întîmplă, chiar este frustrat de recunoașterea aportului său;

e) Luarea în considerare a unor interese individuale ce nu trebuie subordonate în totalitate și rigid cerințelor generale, cerințe care practic, în multe privințe, nu sînt la urma urmei decît generalizarea intereselor indivizilor;

f) În fine, asigurarea unui climat cît mai bun de muncă, analiza serioasă a cauzelor unor nemulțumiri în rîndul lucrătorilor și studierea atentă a problemelor care-i frămîntă.

Petre MANGEA
director al Centrului de perfecționare profesională — Roznov

CĂI SPRE UTILIZAREA OPTIMĂ A REZERVELOR UMANE

Înțelegerea faptului că îndrăznețele programe de dezvoltare economică pe care ni le-am propus nu pot fi îndeplinite decît în condițiile unor eforturi generale de autodepășire, de înnoire a muncii fiecărui cadru din economie, a fiecărui cetățean, ne obligă să acordăm o atenție sporită problemelor îmbunătățirii calificării cadrelor, problemelor perfecționării stilului lor de muncă.

Pentru utilizarea optimă a rezervelor umane — în vederea rezolvării cantitative, calitative și eficiente a sarcinilor — fiecărei întreprinderi, ale fiecărui colectiv — este necesar să se întreprindă acțiuni ferme pentru creșterea continuă a participării active a fiecărui lucrător la rezolvarea acestor sarcini.

Potrivit experienței mele, iată care sînt — socotesc eu — principalele elemente care pot conduce la o folosire optimă a rezervelor umane:

— utilizarea rațională a timpului de muncă a lucrătorului;

— asigurarea cadrului organizatoric propice realizării în cele mai bune condiții a obiectivelor unităților socialiste;

— îmbunătățirea organizării locului de muncă pentru asigurarea utilizării raționale a eforturilor fiecărui lucrător;

— perfecționarea continuă și permanentă a pregătirii profesionale a lucrătorilor, în vederea îmbogățirii cunoștințelor și a îmbunătățirii atitudinilor și aptitudinilor, potrivit nivelului cerințelor posturilor;

— așezarea și dezvoltarea relațiilor umane pe baze corespunzătoare eticii societății noastre socialiste.

Ion BERCEANU
directorul Centrului de perfecționare a cadrelor din transporturi și telecomunicații

CUM VALORIFICĂM TEZAUUL TURISTIC (II)

SIBIU - RÎMNICU VÎLCEA - BUCUREȘTI

CU OCHII UNUI TURIST PRETENȚIOS
PE ATRĂGĂTORUL ITINERAR DE PE VALEA OLTULUI

de Gh. EPURAN — Fotografiile autorului

«Turnul sfatului» de la Sibiu cuprinde de câțiva ani și un muzeu. Numai că noi l-am găsit închis, deși am încercat să-l vizităm în orele prevăzute în program.

Prima etapă a excursiei noastre-test pe cel mai circulat traseu turistic al țării s-a încheiat la porțile Sibiului.

Ce le oferă Sibiul turiștilor din apropiatul sezon de vîrf? În primul rînd — și faptul merită să fie subliniat — un aspect general îngrijit și suficient de numeroase indicatoare rutiere — bine plasate — pentru a ușura orientarea vizitatorilor. În al doilea rînd, cîteva baze turistice care au început să aibă renume: hotelurile Bulevard și Împăratul Romanilor și campingul din Dumbravă. Primele — normal — nu mai fac față afluenței și de aceea orașul de pe Cibin așteaptă cu nerăbdare construcția noului hotel reprezentativ, dar și

▲ Cabana «Valea Oltului» — un exemplu de ce se poate face pe plan local atunci când există inițiativă și spirit gospodăresc.

▲ Bijuteria a vechii noastre arhitecturi, Cozia completează atracțiile spectaculosului defileu al Oltului. În jurul său, bazele turistice nu sînt însă suficiente.

a unor hoteluri de clasa turist, cu mai mici pretenții de confort, dar cu mai multe locuri. O noutate a anului: motelul din Dumbravă. Locul splendid, arhitectura reușită vor face ca toți turiștii români sau străini care vor poposi aici să plece încântați. Păcat că ei nu vor fi prea mulți — doar 80 în fiecare seară — fiindcă urmîndu-se un tipic de-abia înscăunat, indiferent de vad, de calculele eficienței economice, motelurile noastre au doar... 80 de locuri. De ce? Nu am reușit să înțelegem. Sîntem însă siguri că și la Sibiu, ca și la Cozia, un număr dublu de locuri — pentru care regia ar spori doar cu circa 25% — ar fi fost tare binevenit și de aceea sugerăm Ministerului Turismului revederea acestei capacități standard în vădită contradicție cu necesitățile actuale.

▲ Motelul din Dumbrava Sibiului — o reușită arhitectonică într-un cadru bine valorificat turistic.

Mai merită subliniat faptul că cele mai multe din monumentele Sibiului sînt semnalate trecătorului de plăci cu inscripție din care rezultă data construcției și destinația sa.

(km 202), campingul și motelul Cozia (km 196) și popasul Seaca (km 189). La prima vedere s-ar părea deci că turiștii au unde înnopta în această zonă atât de atrăgătoare. În realitate, capacitatea acestor baze este destul de mică și nu poate satisface integral nevoile. Cum s-ar putea rezolva problema? Mai întîi prin dezvoltarea popasului de la Rîul Vadului care oferă acum un hotel cu... 13 locuri și 10 căsuțe, dar se află la vad bun și dispune de un teren spațios pe care ar putea apărea un han (de dorit în stilul arhitecturii locale) și un adevărat și vast teren de camping. Este o sugestie pentru Uniunea județeană a cooperativelor de consum-Vilcea, care se îngrijește acum de această bază, cîțiva ani prost gospodărită de cooperativa din Ciineni. Tot un han, chiar cu 1-200 de locuri, vedem la Lotrișor, unde spațiul este prea înghesuit pentru un teren de camping și cele câteva căsuțe sînt departe de a oferi ceea ce trebuie.

De acum trei-patru ani, de cînd s-au așezat aceste plăci, nu s-au mai făcut însă completări, deși între timp s-au restaurat și dat în folosință și alte monumente de arhitectură. Ne referim în special la vechea casă a Țeslelor — devenită casă a artelor — închisă în perioada vizitei noastre și neșemnalată ca celelalte monumente. Așteptînd terminarea modernizării drumului spre a revedea Păltinișul — stațiune care va prelungi, spre munte, Sibiu — am pornit la drum în a 2-a etapă. Alegerea traseului nu a fost ușoară nici pentru noi, după cum nu este nici pentru un oaspete străin.

Probleme mai mari ridică zona Cozia-Călimănești, unde motelul se dovedește neîncăpător chiar cu cele 20 de căsuțe suplimentare, iar campingul urmează a fi dezafectat pentru a face loc unui complex balnear. O.J.T.-Vilcea se gîndește la dezvoltarea popasului — oarecum vecin — de la Seaca și transformarea lui într-un camping. Sperăm însă să nu se rezume la fișia dintre șosea și Olt, insuficientă și improprie pentru un camping de prima categorie cum are nevoie Valea Oltului, ci să treacă pe terasele dinspre pădure unde se poate amenaja un splendid camping, ferit de zgomotul drumului. Să sperăm că lucrurile vor evolua astfel și cît mai curînd defileul Oltului va fi mai primitiv. Reținînd sărăcia indicatoarelor de orientare turistică și în acest sector, am traversat Rîmnicu Vilcea căutînd cu toată atenția vreo săgeată care să ne indice accesul spre anunțatul motel de curînd deschis pe dealul Capelei. N-am reușit să o descoperim și așa se face că următorul popas l-am făcut dincolo de Olt, unde pe un ostrov, aflat în fața satului Goranu, se înfiripă o nouă bază turistică. Este încă una din unitățile hibride realizate de cooperatie și pe care greu poți să o alături unei categorii precise. Deocamdată există aici un bufet construit într-un stil — să-i zicem — rustic, cu promisiunea de a deveni cîrciuma favorită a satului, cîteva căsuțe «tip litoral», destul de nepotrivite

Am preferat Valea Oltului, dar nu fiindcă pe aici drumul spre București este mai scurt cu 40 km (270 față de 310), ci fiindcă, mai de curînd încorporat marilor itinerare turistice, acest traseu este încă în curs de completare cu bazele turistice menite să-l pună integral în valoare.

Pînă la intrarea în marele defileu al Oltului, nimic de semnalat.

În marele defileu, această bijuterie peisagistică slefuită de Olt în piatra celor mai mari culmi carpatine, locurile de popas pentru turiști nu lipsesc. De-a lungul a circa 50 de kilometri întîlnim: cabana Valea Oltului (D.N. 7 — km 244), popasurile Rîul Vadului (km 235), Lotrișor

▲ Muzeul Bruckenthal este — în orice anotimp — obiectivul major al Sibiului turistic. Dar orașul nu uită să-și invite oaspeții și spre alte locuri.

Siluețe noi la Căciulata: noul complex hotelier sanatorial.

SIBIU- RÎMNICU VÎLCEA- BUCUREȘTI

cadrelui, și un mic grup sanitar. Terenul spațios, pădurea rară care-l înviează oferă un cadru foarte potrivit pentru un bun loc de camping. De altfel, amenajările necesare lui nu ridică cine știe ce mari probleme și sintem convingși că doar câteva sfaturi bune ar fi suficiente ca Ostrovul de Goranu să intre în rândul popasurilor apreciate de turiști.

La popasul Topolog, aflat 13 km mai departe (D.N. 7 km 158), am găsit o vie activitate constructivă, clădirea unui nou han alăturându-se amenajărilor existente.

Este fără îndoială o realizare binevenită ca și cea de anul trecut de la Valea Ursului (D.N. 7 km 123), situată la poarta Piteștiului. Remarcăm însă două aspecte ce lasă încă de dorit. Primul privește capacitatea hanurilor (în jur de 50 locuri), încorsetate într-un standard poate valabil acum 4-5 ani, dar clar depășit astăzi, standard pe care cooperarea de consum ar trebui să-l revadă privind măcar în perspectiva unui cincinal. Al doilea aspect privește neglijarea terenurilor de camping, rămase și astăzi la stadiul improvizărilor de acum câțiva ani când s-au infiripat. Or și zăvoiu de pe malul Topologului și pădurea de la Valea Ursului sînt minunate locuri de camping. Le lipsesc însă împrejuririle, aleile și, în special, grupurile sanitare amenajate la nivelul cerințelor turismului internațional. Și este păcat...

Piteștiul, ultima mare așezare a drumului spre Capitală, deține, prin noul hotel și campingul din Trivale, două baze corespunzătoare și cu o capacitate suficientă pentru moment. Când lucrările la arterele principale de tranzit vor fi încheiate, lacurile Argeșului vor putea, la rîndul lor, să fie mai bine valorificate turistic.

Ne-au mai rămas de parcurs 114 kilometri, fie pe drumul vechi (D.N. 7), fie pe autostrada care își va completa în acest an și a doua bandă de circulație. În acest sector, firesc, opririle sînt mai rare, apropierea Capitalei contribuind la graba de a înghiți ultimii kilometri.

Poate așa se explică și faptul că popasurile sînt rare (unul la Mătăsaru și altul lângă pădurea Rîtoasa) și reduse doar la căsuțe. Pe viitoarea autostradă nici măcar atât. Situația nu o găsim normală, cunoscînd tendința turiștilor de a se apropia cît mai mult de un mare centru chiar dacă nu intenționează să facă apel la hotelurile lui sau să-l traverseze noaptea. Față de acest obicei, înrădăcinat adînc, Bucureștiul a răspuns amenajînd baze oarecum suficiente doar pe o singură arteră de pătrundere — șoseaua București-Ploiești.

Credem că aceeași dovadă de ospitalitate trebuie să o dea Capitala și pe celelalte drumuri naționale, amenajînd terenuri de camping vaste și moteluri. Mai mult chiar, socotim că nu trebuie să se aștepte încheierea lucrărilor pe autostrada București-Pitești pentru a se păși la amenajarea bazelor absolut necesare față de tot mai intensă circulație turistică rutieră.

De altfel, prima concluzie generală a călătoriei noastre pe cel mai circulat traseu (Oradea-Sibiu-București) este că grija pentru turismul rutier individual, forma care se impune pretutindeni tot mai mult și pe care o dorim dezvoltată și la noi, este lăsată oarecum pe plan secundar, mult prea puține noutăți întîmpinîndu-i pe turiștii șoselelor. Dar să nu fim pesimiști: numai exigenții!

dialog cu cititorii

de H. DONA

Cititorul Adrian Pădure din Ploiești ne întreabă dacă intenționăm să prezentăm mai pe larg (și cu multe fotografii) Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România, «recent deschis la București și despre care se vorbește atât». Bineînțeles, vom face acest lucru și probabil nu într-un singur material, ci în mai multe. Muzeul acesta sintetizează a eroicii vieți multiseculare a poporului nostru, merită să fie cunoscut cît mai bine și de către toți. Oricît de bune ar fi părerile noastre despre reportajele pe care le publicăm în «Flacăra», asemenea reportaje nu se pot totuși substitui unei cunoașteri nemijlocite a bogățiilor muzeului. Așa că ceea ce vom publica are drept scop să trezească interesul (și nu numai la cititorii din Ploiești oarecum favorizați) pentru vizitarea muzeului. Nu ne îndoim că se vor organiza cu timpul și excursii convenabile cu acest scop.

Oarecum legate de preocupările pentru istorie sînt și propunerile conținute în scrisoarea cititorului N. Hagiu din Rîmnicu Sărat. Dar să-i dăm cuvîntul. «Am citit că în unele țări străine există nu numai în fiecare oraș, ci și în majoritatea comunelor, cite un comitet de organizare sau comitet de inițiativă (mi cunosc exact titulaturile și nici n-are importanță care se străduiește să facă tot mai cunoscută localitatea respectivă și să atragă spre ea un număr cît mai mare de vizitatori. Mă gîndesc că asemenea organisme ar fi binevenite și la noi. Desigur, există consiliile populare, comitetele de cultură și educație socialistă, O.N.T.-u etc., a căror muncă nu vreau s-o subapreciez. Dar aceasta nu e de ajuns. Mai există nenumărate bune voințe, competențe, pasiuni care au nevoie de un cadru special pentru a se manifesta din plin, mai există o imensă doză de «patriotism local» — inclusiv la mulți dintre cei care au părăsit localitatea — care se cer fructificată. Organismele la care mă refer, avînd un caracter obștesc, voluntar, ar putea ajuta la întreținerea și semnalarea corectă și operativă a tuturor vestigiilor istorice, a tuturor monumentelor de artă, ar putea sprijini publicarea de afișe, pliante, broșuri, monografii, instalarea de indicatoare, adunarea mărturiilor celor mai bătrîni sau a participanților la marile construcții din ultimele decenii, în sfîrșit, ar putea încuraja manifestarea celor mai variate inițiative, de la acțiuni culturale de anvergură și pînă la promovarea meșteșugurilor și tradițiilor culinare locale... Un panou frumos și inteligent alcătuit la intrarea în localitate, în care să fie prezentate, pe scurt, principalele date geografice, istorice, economice și artistice, o placă pe care să fie înscrise numele tuturor fiilor (sau fiicelor) de seamă a orașului sau satului, iată lucruri simple, dar cu mare forță educativă... Nu există localitate în țară în care nu se găsească cîteva entuziaști care, fără să fie salariați în acest domeniu, să nu dorească a-și aduce contribuția la mai buna cunoaștere a așezării în care trăiesc. Și toate acestea fără prea mari cheltuieli, fără cine știe ce investiții, fără multă birocrație». Propunerea to N. Hagiu ni se pare din toate punctele de vedere și numai interesantă, ci și realistă. Ne vom permite să m revenim asupra ei.

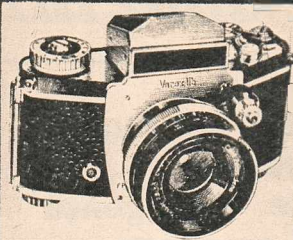
O tînără cititoare din Cimpina, Elisabeta Furle ar vrea să ne cunoască părerea într-o discuție în care s-au antrenat mai mulți dintre colegii dumisale: «es oare literatura polițistă, literatură adevărată sau numai simplu divertisment?» Un răspuns global n-ar putea fi decît incorect. În cadrul literaturii polițiste există destulă maculatură (poate mai mult chiar decît în alte domenii ale ficțiunii literare), dar există și opere de reală valoare, uneori net superioare unor creații considerate «serioase». Fără a mai aminti de un Balzac (ex. «Povestea celor treisprezece») sau Dostoevski, e de suficient să ne referim la povestirile polițiste ale lui Edgar Allan Poe, la G.K. Chesterton, la A. Conan Doyle sau, mai aproape de noi, la Dashiell Hammet, pe bună dreptate considerat egalul marilor romancieri americani din cele două războaie. În legătură cu literatura polițistă există — și nu întîmplător — destule prejudecăți, inclusiv la oamenii a căror profunzime de gîndire și deschidere de spirit nu mai trebuie să fie subliniată (ca, de pildă, la noi, Camil Petrescu). De aceea ar fi poate bine — așa cum s-a vădit — să elaborăm un studiu competent și temeinic asupra acestei probleme (o încercare meritorie a fost făcută acum cîteva ani în paginile «Secolului 20»).

Referindu-se la materialul «Omul are nevoie de muzică», apărut în revista noastră, Direcția Muzicală din C.C.E.S. ne face cunoscut că apreciază drept justificată majoritatea observațiilor conținute în textul nostru și se oferă să ne sprijine pentru dezbaterile în continuare a problemelor vieții muzicale românești.

Lac pentru fixarea părului, fabricat în R.P. Bulgaria după licența firmei «OREAL» — Paris:
— asigură coafurii durabilitate și o ferește de umezeală,
— dă părului o formă frumoasă și îi păstrează luciul și moliciunea naturală,
— se îndepărtează ușor și complet prin simpla periere a părului.

pharmachim
BULGARIA

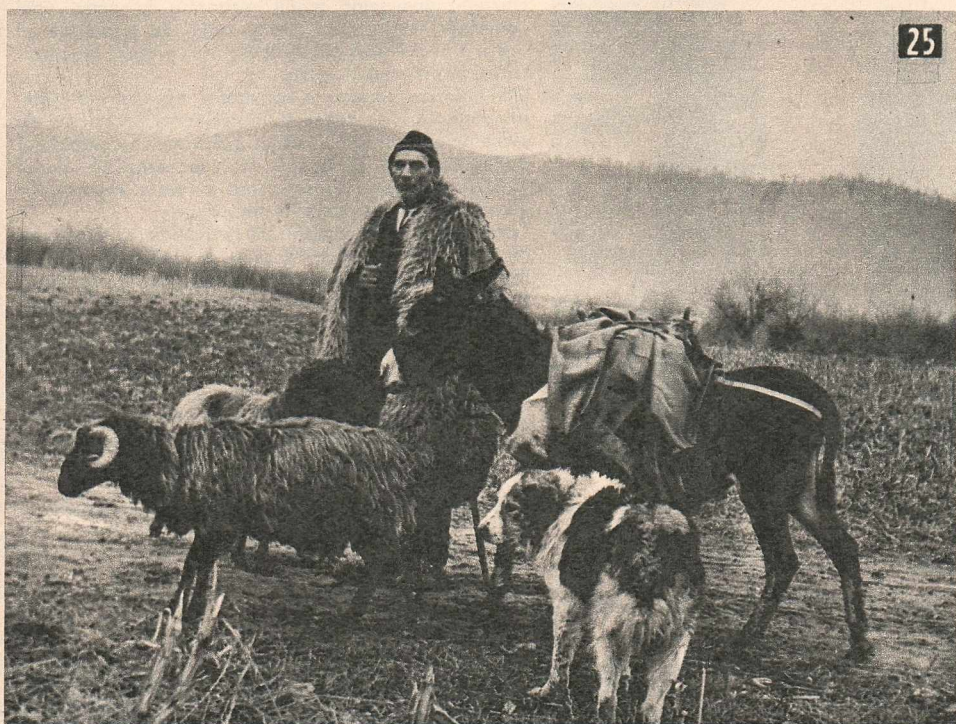

concurusul
"CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE"

Fotografia
alesă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
cititorului

concurusul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

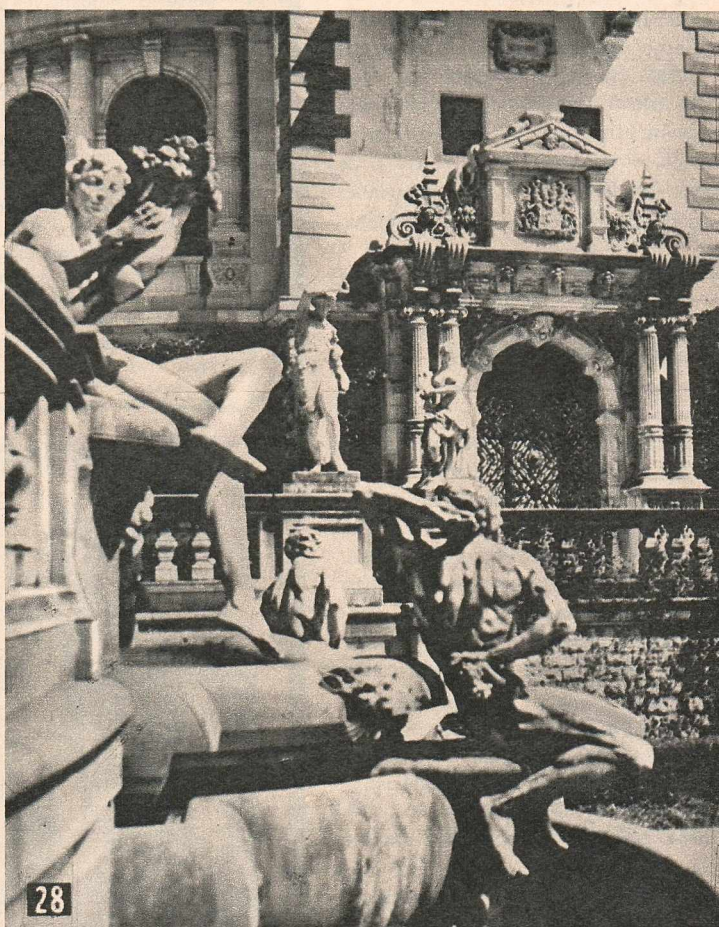
25

26

27

28

poșta concursului

ATENȚIUNE! În numărul viitor al revistei (22 din 27 mai) vom publica rezultatul concursului pe luna aprilie, adică pentru fotografiile numerotate de la 1 la 16 inclusiv și publicate în numerele 15 din 8 aprilie, 16 din 15 aprilie, 17 din 22 aprilie, și 18 din 29 aprilie. Reamintim că pentru concursul pe luna mai cupoanele se primesc până la 10 iunie inclusiv.

Cornel Constantinescu — Loco, C. Grădinaru — com. Nichiteni, jud. Botoșani. Fotografiile primite pentru concurs și neselectionate de juriu NU se trimit înapoi.

Dumitrie Dălescu, com. Bolvoșnița, jud. Caraș-Severin. Fotografia trimisă de dv. nu întrunește condițiile de dimensiuni stabilite de regulamentul concursului dar nici nu vă sfătuim să o refaceți la dimensiunile cerute, întrucât fotografia nu atinge nivelul calitativ necesar pentru preselecție.

Nicu Dan Gelep — Craiova. Nădăduim că între timp v-ați lămurit că preselecțiile se fac — așa cum o doriți — din întregul lot de fotografii primite la redacție până la data selecției (care are loc săptămânal, în ziua de miercuri). Ne pare rău că nu toate fotografiile publicate v-au fost pe plac. Dar dacă chiar în sînul juriului de preselecție, alcătuit doar din cinci persoane, se ivesc divergențe de opinii, e lesne de înțeles ce se întâmplă în juriul de sute și sute de membri dintre cititorii noștri. Iată și adresa cerută: Brașov, str. Crișan nr. 14.

25. Prietenie

26. Ferice

27. Vestitorul primăverii

28. La castel

ANDREI BUTA — Turnu Roșu

FEKETE IANOS — Tg. Mureș

NĂSTASE SOARE — București

OSKAR PETERNELL — com. Periam, jud.

Timiș

gări

Este în lumea marilor gări de cale ferată ceva ce exprimă mai mult decât orice vitalitatea unui oraș. Trei zile la sfârșitul lunii aprilie le-am petrecut traversând de zeci de ori peronul principal al gării centrale din Frankfurt pe Main, și nu m-am desprins de tripla ei cupolă de sticlă, de sub care ieșeau, spre a se pierde în lume, paralelele șinelor lucioase, decât pentru scurte incursiuni în oraș ori pentru a-mi odihni oboseala în micul hotel «Golden Star» de pe Karlsruhe Strasse. Am vrut să devorez static distanțele, să sosesc și să plec perpetuu cu fiecare pasager, să privesc fețele grăbite care n-au timp să se privească, să aștept și să petrec intrările și ieșirile trenurilor de la peroane, citindu-le cu nesăț destinațiile scrise pe vagoane. Forfotă, larmă, chiote, îmbrățișări și tăceri, flori frunte, soldați echipați ca în filmele produse de «Ufa», mulți militari americani purtând în mod inexplicabil șalopete de camuflaj, cărucioare cu bagaje, chioșcuri cu ziare de pe întreg pământul, pisoare-automat, cinematografe de escală specializate în pornografie, bănci, telefoane, șiruri nesfârșite de rafturi-casetă în care se depun bagajele, cheia luându-se de pasagerul oprit în schimbul unei sume cerute pe ceasornic, imigranți, oameni veniți din țări care cîndva au luptat cu fosta Germanie și acum vin să-i construiască drumurile și să-i curețe canalele de scurgere, un microcosmos prins într-o vinzoleală neostoită. În tunelul care leagă pe sub șosele gara de oraș, artizani indieni vînd elefanți de sticlă pisată și luminări parfumate; hippies pletosi meșteresc din sîrmă de aluminiu și caiele de potcovit caii, lăntșoare și cruci grosolane; tarabe cu lozuri în plic; muzicanți ambulanti...

Sus, deasupra peronului principal, o centrală telefonică și o duzină de cabine de sticlă în care se vorbește cu dorul. Și vin către acest punct, mai ales simbăta și duminica, atunci cînd bat și pentru ei câteva ceasuri de odihnă, oameni care vorbesc în toate limbile pămîntului. Majoritatea o formează tot imigranții care s-au spălat cuviincios și și-au pus haine de sărbătoare pentru a vorbi cîte trei minute cu cei de departe. Turci care cer la telefon sate din Anatolia, sicilieni și calabrezi, spanioli și portughezi și mulți militari americani serviți cu prioritate și multă promptitudine de operatorii în contact permanent cu complicata rețea a celor cincizeci și unu de state. Se înghesuie cîte trei-patru într-o cabină, își smulg receptorul din mînă și ebonita neagră n-are timp să se răcească de căldura transpirată a palmelor. «Mamă, mă auzi? Ce face băiatul, i-au crescut dinții? Spune-i că tătucul i-aduce un cal de lemn și două pistoale cu capse, ai grijă să nu răcească... Cum? A murit vecinul? Pune-i o floare pe mormînt din partea mea...»

Și megafonul cheamă la peroane, locomotivele electrice alunecă fantomatic, la bufetele gării se string maldăre de cutii goale de conserve din care s-a băut bere. miroase a «wurști» prăjiți în ulei iar în vitrina unui florar se înalță, păgîn, o orhidee.

la combinatul siderurgic din hunedoara — investiția de inteligență dă roadele scontate

La Combinatul siderurgic din Hunedoara perfecționarea organizării producției și a muncii nu constituie nici pe departe o acțiune cu caracter sporadic sau de campanie, ci, dimpotrivă, o activitate continuă, care a cuprins întregul colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri.

Folosirea sugestiilor venite din partea oamenilor legați nemijlocit de producție, aplicarea în viață a concluziilor diverselor studii elaborate în urma unei cunoașteri amănunțite a procesului de producție au dus la îmbunătățiri substanțiale în structura organizatorică a diverselor secții.

Schimbările efectuate în activitatea direcției mecanice, de exemplu, s-au reflectat în creșterea producției de piese de schimb și de utilaje, executate în combinatul hunedorean, cu 20 la sută față de realizările anului 1970, în reducerea considerabilă a duratei reparațiilor efectuate la unele agregate importante.

Totodată, datorită organizării judicioase a procesului de producție, a utilizării intensive a agregatelor, siderurgistii din Hunedoara au livrat, de la începutul anului și pînă acum, peste sarcinile de plan, peste 46 000 tone de laminate finite pline și tablă.

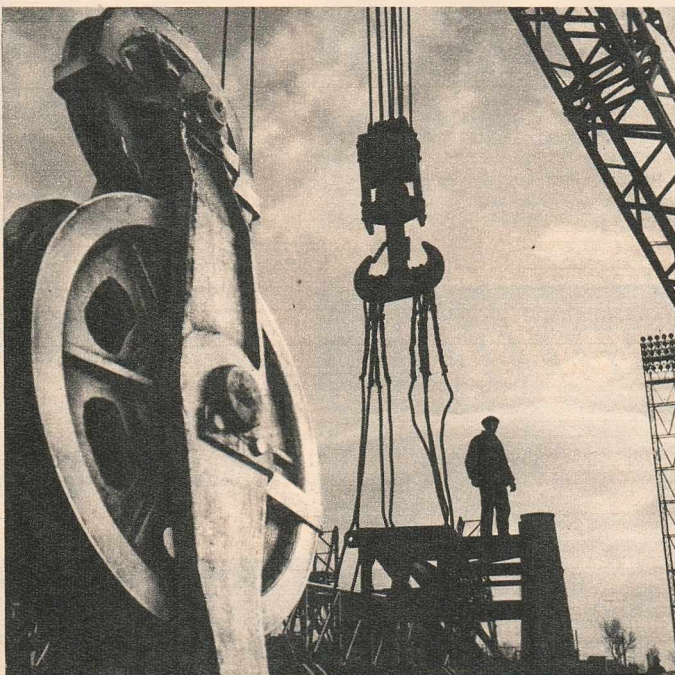
Au fost asimilate, de asemenea, noi tipuri de laminate cu grad mai ridicat de prelucrare, solicitate mai ales în industria constructoare de mașini, cum sînt tablele groase, benzile și profilele din oțeluri patinabile, utilizate în construcția de echipamente și utilaje, material rulant, autovehicule și mașini agricole.

politica de dotare și autodotare, o veritabilă carte de vizită a întreprinderii

Creșterea gradului de autodotare cu utilaje tehnologice și piese de schimb se recomandă și la întreprinderea de industrializare a peștelui din Tulcea prin rezultate notabile. În ultimul timp, de pildă, au fost confecționate, cu posibilități proprii, numeroase instalații, mașini și dispozitive care au contribuit la realizarea unei producții suplimentare în valoare de peste 43 milioane lei și a unor economii de două milioane lei.

În acest an s-au propus încă 14 teme și studii de auto-utilare. S-a definitivat, printre altele, proiectul unui decongelator pentru peștele oceanic care va înlocui munca a cinci oameni și se lucrează la construcția unui agregat de înfăinare mecanizată a peștelui și a unei prese. Se află, de asemenea, în curs de extindere suprafața productivă a întreprinderii, ceea ce va avea ca efect economic un spor de 1 000 tone la producția anuală de conserve de pește.

În prezent, întreprinderea depune eforturi deosebite pentru scurtarea termenelor de asimilare și producere a unor noi tipuri de utilaje, deoarece, după cum se știe, prin creșterea accelerată a nivelului tehnic, în țară și peste hotare, uzura morală se instalează astăzi mult mai devreme.

gîndire creatoare

Modernizarea și diversificarea fluxului tehnologic în concordanță strictă cu sarcinile curente și de perspectivă au constituit o preocupare permanentă și pentru Uzina mecanică din Cîmpina. Aici, potrivit calculelor estimative, reamplasarea unor utilaje și instalarea altora noi vor avea drept rezultat creșterea producției fizice cu 30 la sută. O activitate susținută în această direcție manifestă și alte colective de muncă din cadrul centralei industriale de utilaj petrolier. Astfel, la Uzinele «1 Mai»-Ploiești (fotografia alăturată), «Neptun»-Cîmpina, și cele din Tîrgoviște și Bacău au fost montate numeroase mașini și instalații de mare randament, prevăzute cu dispozitive acționate automat. Demn de reținut este faptul că înlocuirea utilajelor vechi se realizează concomitent cu desfășurarea activității productive și cu diversificarea acesteia. Astfel, unitățile aparținînd acestei centrale produc astăzi cu 40 de produse mai mult decât anul trecut și continuă să-și organizeze fluxurile tehnologice pentru fabricarea altor 60 produse — necesare industriei de petrol.

Reținem în mod deosebit faptul că la obținerea acestor rezultate au contribuit într-o măsură apreciabilă judicioasa cunoaștere și repartizare a forțelor materiale și umane, precum și măsurile luate pentru stimularea inițiativei creatoare, prin consultarea largă a colectivelor de muncă, prin fructificarea propunerilor valoroase, printr-o angajare responsabilă în slujba progresului tehnic și economic.

COPERTA NOASTRĂ

Fete cu creier. Electronic!

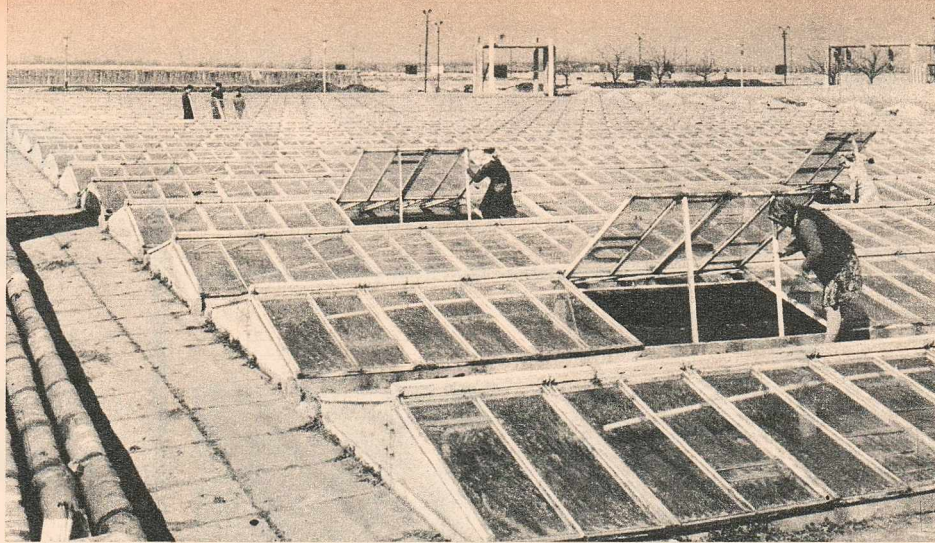
Fotografie de
Elena GHERA

FLACĂRA. Redacția: București
Piața Științei 1, Sectorul 1
Casa poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Științei»

parametrii superiori

Combinatul petrochimic de la Brazi și-a îmbogățit simțitor indicatorii tehnico-economici și de calitate. Randamentul celor 11 instalații este acum cu 20 la sută mai mare față de prevederi, rentabilitatea unora sporind cu 2 procente, iar prețul de cost pe produs fiind redus sub nivelul planificat. În prezent, această modernă unitate a industriei chimice românești produce anual o cantitate superioară de polietilenă, dimetil teraftalat, fenol, acetonă, clorură de caolină, anhidridă ftalică și alte sortimente chimice din materie primă indigenă, în raport cu prevederile. Concomitent, celecivul combinatului prahovean a dobândit o experiență valoroasă privind fabricarea de produse petrochimice cu parametrii funcționali și economici superiori, care îi asigură un loc fruntaș pe piața mondială. Datorită acestui fapt, mai bine de 60 la sută din producția combinatului este solicitată la export, în peste 20 de țări din lume.

există toate condițiile pentru plantarea și întreținerea exemplară a culturilor legumicole

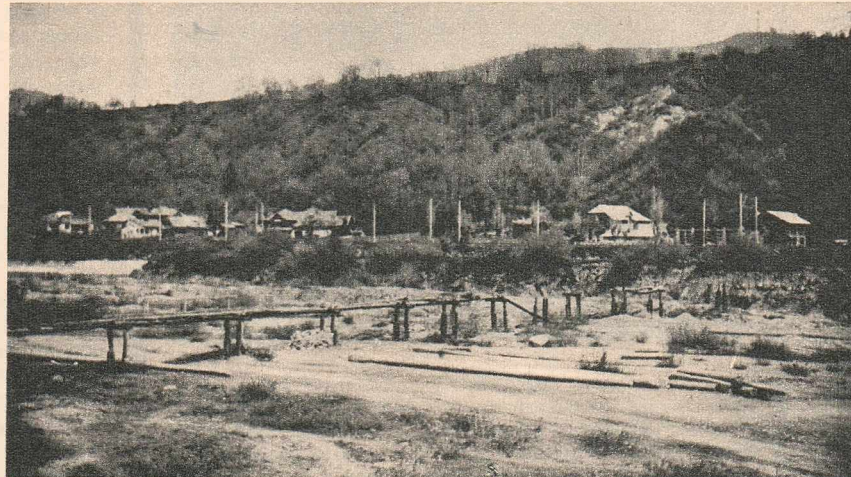
Primăvara aceasta se arată în continuare deosebit de prielnică muncilor agricole. Mai întâi, pentru că timpul frumos din ultimele săptămâni și chiar ploile au venit în sprijinul lucrătorilor de pe ogoare, oferind condiții optime dezvoltării tuturor culturilor. În plus, programul de dezvoltare a legumiculturii, sporirea bazei tehnice-materiale necesare, investițiile mari făcute pentru extinderea sereilor, solarilor, a complexelor pentru producerea răsadurilor au creat un cadru material adecvat creșterii continue a producției. Aceste condiții vor duce, desigur, la o mai bună aprovizionare a pieței cu legume și zarzavaturi. De aceea, timpul bun de lucru este folosit, în majoritatea unităților agricole din țară, la întreaga sa capacitate; în unele județe din sudul țării plantatul legumelor în câmp apropiindu-se de sfârșit.

Din păcate însă nu pretutindeni unitățile agricole au înțeles cu adevărat să folosească din plin fiecare ceas bun de lucru și fiecare «fereastră» deschisă între ploie. În județul Ilfov, de pildă — ne semnalează unul dintre corespondenții revistei noastre — plantatul și semănatul legumelor în câmp s-a realizat în proporție de 90 la sută. Pe culturi se înregistrează rămăneri în urmă la ardei (din 1 772 ha planificate au fost realizate 828 ha) și vinete (383 ha stabilite în plan, 273 ha realizate). În ceea ce privește întreținerea culturilor s-a aplicat prașila întâi pe 4 808 ha, din totalul de 9 605 ha, iar cea de-a doua pe abia 1 698 ha. Cauzele: nu peste tot timpul bun de lucru a fost folosit, nu în toate unitățile s-a înțeles importanța executării lucrărilor în legumicultură, în perioada recomandată. Este necesar tocmai de aceea ca organele județene de partid, consiliile populare, direcțiile generale agricole și întreprinderile județene de valorificare a legumelor și fructelor să acorde o mare atenție bunei desfășurări a lucrărilor de sezon în grădini, pentru o cât mai mare abundență de legume în tot timpul anului.

În fotografie: La C.A.P.-Ciorogirla se lucrează intens la «transmutarea» răsadurilor în câmp.

să treacă și primarul!

Nici unul dintre podurile care apar în fotografiile de mai sus nu a fost construit la începutul erei noastre. Ele arată totuși ca niște relicve antice iar birourile de turism pierd dacă nu le cuprind în traseele lor. Poate amplasamentul lor nu este cunoscut? Se pot cere relații de la Consiliul popular Comarnic. Podurile fac legătura între centrul orașului și cartierul Ghioșești. Dacă sînt folosite? Parțial, da. Parțial, în sensul că fac echilibristică pe bîrnele ciudatelor schelării numai copiii care trec la școală, numai gospodinele ce traversează după cumpărături și numai bărbații care merg la lucru ziua și noaptea. Atunci cine nu trece? Primarul localității. Dacă dumeasa ar fi personal expus pericolelor, s-ar dovedi ceva mai activ. Ori poate se așteaptă o viitură? Să vină viitura! Dacă nu de la deal, cu apa Prahovei, să vină din aval, pe șosea, dinspre consiliul popular județean...

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

drumuri prin memorie

Există infinite moduri de a călători: ca turist, reporter, călător mistuit de nostalgia depărtărilor, dornic să contemple realități insolite. Se poate călători oriunde: dincolo de limita galaxiilor posibile, sau, dimpotrivă, între cei patru pereți ai camerei tale familiare. N-am știut, pînă la lectura cărții lui Octavian Paler, că se poate călători prin propria ta memorie, realizînd un fascinant periplu, o călătorie fantastică, de o fabuloasă, ineputabilă, bogăție. Aparent călătoria lui Paler și-a consumat surprizele în Egipt și Grecia, în fond, pașii lui, neconținut solicițai de o perfidă aventură, l-au condus pe căile reveriei, ale visului și ale poeziei, atât de tare legat cu odgoane de luntrea inspirației sale imperiale, încît mă întreb, derutat și smerit, dacă datele realului i-au sugerat cele șaptezeci de poeme încifrate în înșelătoarea carte intitulată *Drumuri prin memorie*, dacă nu cumva ipoteza inversă este cea exactă: că poetul este cel care a inventat datele realului ca un pretext derizoriu pentru imaginația lui explozivă și impenitentă. Ori, cum, după ce l-am întovărășit pe drumurile odiseii sale, nu voi mai socoti memoria poetului o funcție a rațiunii, cum m-a învățat o psihologie rudimentară și expeditivă, ci ca pe o augustă valoare a spiritului, poate înseși chintesența lui. M-aș strădui zadarnic dacă aș încerca să rezum în câteva nevredește rînduri ce a gîndit, simțit sau imaginat poetul în timpul călătoriei sale între colinele tebane și Nil sau în vecinătatea Propileelor, alt lucru aș vrea să comunic lectorilor mei. Prefațatorul cărții evocate, scriitorul Eugen Barbu, cel care a avut privilegiul lecturii volumului, în manuscris, își mărturisește în câteva pagini luminate de un nobil entuziasm, gelozia, îndrăginită, simțită la citirea poemelor lui Octavian Paler și dorința sa urgentă de a întreprinde o călătorie pe urmele acestui voiaj fermecător. Mărturisesc, starea mea de sentiment a fost contrară. Deși am ars, din adolescență, de dorul — neîmplinit pînă astăzi — de a cunoaște tărîmurile de vis și halucinație ale bătrînei Elade, ale străvechiului Egipt, nu cred să mă mai încumet, vreodată, să plec. S-ar putea, după citirea cărții lui Paler, ca drumurile mele să mă lase descurajat, istovit, prădat de iluzii. De ce și unde să mai plec?

Ori de cîte ori îmi va fi dor de Oedip sau de enigma sfînxului, voi deschide cartea lui Octavian Paler și mă voi îmbăta de misterele unui elixir violent, toxic, fără pereche.

pe două roți

de Victor BĂNCIULESCU

Zeci de secvențe filmate cu aparentă monotonie și televizate zile în șir au fost capabile să ne redeștepte o poftă nebună după ciclism. Imaginile ne-au plimbat succesiv pe șoselele și prin stadioanele a trei țări, ca în documentarele turistice, dar cu cât dinamism, cu cât fior în gros-planurile așilor pedalei, prăfuiți ca niște inșeri cu aripi murdare...

De 25 de ani «Cursa Păcii» încearcă — și adesea reușește — să devină, pe planul ciclismului amator, echivalentul Turului Franței în răsunset universal, ca agent de propagandă pentru sport, ca element de atracție spectaculară. De 25 de ani o extraordinară mașinărie organizatorică, mereu perfecționată, este pusă în mișcare pentru a conduce cu bine o imensă caravană prin meandrele unui parcurs de peste 2 000 de kilometri.

Tot de atunci, adică din 1948, cicliștii români participă cu consecvență la edițiile anuale ale cursei. Din 1948, adică de pe vremea lui Marin Niculescu și Dédé Negoescu (tatăl celor doi pistarzi de astăzi), a lui Iulian Gociman și a verilor brașoveni Chicomban. Stăruința în prezență nu aduce însă automat și permanența bunelor performanțe. O bună bucată de vreme se află în palmaresul cîștigătorilor de etape sau în lista evidențierilor în clasamentele generale o serie de nume românești (de la Șandru pînă la Moiceanu); doar în ultimul timp performanțele cicliștilor noștri au scăzut simțitor.

Explicații există, iar argumentele se înlănțuie. Românul nu prea e (din păcate) umblător pe două roți, ca francezul sau olandezul. De aceea, noi nu vom avea probabil niciodată acele săptămînale «curse de chermesă», mutate duminical din țîrg în țîrg, pe care le cunosc țările cu mare tradiție velocipedică. Noi am avut, în schimb, totdeauna, o mîna de iubitori ai bicicletei, care s-au străduit să popularizeze acest admirabil sport, pesemne ultimul în care omul se slujește de mecanică prin propriile sale forțe.

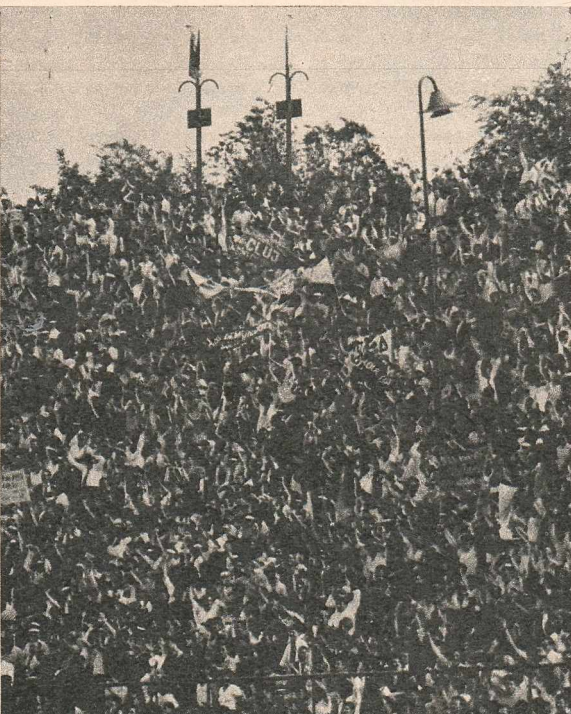
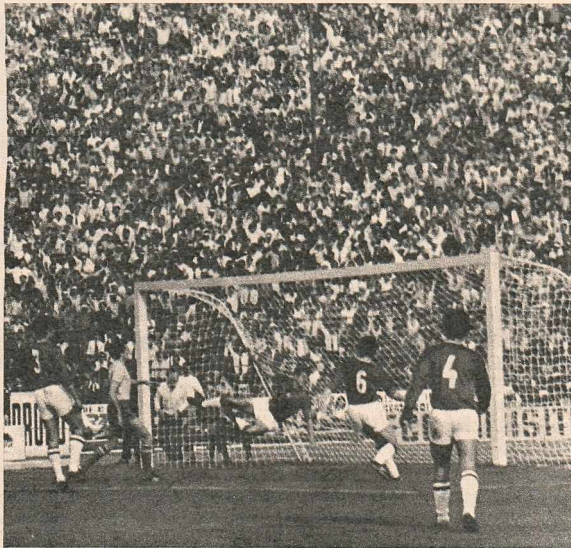
Singura tradiție ciclistă pe care am putut-o noi încropi a fost aceea durată prin 1935 — prin strădania gazetarului și arheologului Vasile Canarache — și dusă pînă acum 2-3 ani, aceea a Turului României, splendidă croazieră terestră, cu multiple beneficii, mai ales morale. Am participat la cîteva ediții ale acestui circuit al țării — și cînd concura încă veteranul Nicolae Ion Țapu, și cînd tinărul Vasile Teodor se zbenguia în compania francezului Hézar — așadar, putem mărturisii în cunoștință de cauză că e rar privilegiul de a avea o competiție sportivă cu atîta putere de fascinație, cu o rază de impresionare atît de largă, pînă în ultimele rînduri ale neofiților.

Turul României nu este — ca în multe alte cazuri — o caravană de publicitate comercială, precedată de cascadori și încheiată de bravii martiri ai ciclismului profesionist. Turul României poate fi un extrem de convingător instrument de propagandă pentru sport, care face înconjurul țării mai repede și mai cu efect decît o mulțime de alte mijloace din arsenalul clasic. Cine dintre noi va uita vreodată — nu-i așa, Dan Deșliu? — tot orașul Fălticeni ieșit în întîmpinarea cicliștilor, în trecerea lor zvicnită, de o clipă, pe străzile pavate?

De ce nu se mai organizează această splendidă sărbătoare populară care este Turul României? Sportul bicicletei implică firește utilizarea unui material ce pare scump. Dar orice pe lume devine mai ieftin cînd preocupă tot mai mulți oameni. Turul României poate justifica (și ușura) cheltuielile.

Tot atît de firesc ne vine pe buze întrebarea: de ce este lăsat să se părăginească velodromul din parcul Dinamo? Cu o minimă sursă de iluminare, inelul de beton ar putea deveni locul preferat de întîlniri estivale al bucureștenilor, pentru spectaculoase curse cu adițiune de puncte «în nocturnă», pentru de mult proiectata și originala cursă de 24 de ore (fără întrerupere) și — de ce nu? — pentru un bal al sportivilor, agrementat cu demonstrațiile specialiștilor probelor de velodrom. (Poate că inițiativa va veni de la vrednicul Consiliu municipal pentru educație fizică și sport, totdeauna gata să îmbrățișeze noutățile!).

SPORT

Publicăm, aceste fotografii cu multă stringere de inimă deoarece am fi dorit nespuse să apară în revista cîteva faze de la cel de-al treilea meci susținut de tricolorii noștri, miercuri, la Belgrad. Dar procesul tehnic de tipărire al revistei reclamă închiderea ediției în cursul zilei meciului decisiv. Două din fotografiile de mai sus au surprins momente dramatice din timpul meciului de duminică trecută: minutul 14, cînd tabela de marcaj s-a modificat (1-1), și secunda de geniu a lui Răducanu (apărarea penalty-ului). Cea de-a treia imagine înfățișează tribuna, mereu entuziastă și totdeauna gata să susțină echipa țării noastre.

crampon

de Adrian PĂUNESCU

construcția trebuie continuată

Doamne, ce șansă au ratat fotbaliștii români duminică, 14 mai 1972! O șansă cu care nu se vor mai întîlni multă vreme! Stadionul fierbea superb, inventivitatea atinsese apogee nemaicunoscute în strigăturile și hăuliturile publicului, era un soare blind făcut numai din îngăduință, masa presei clipea de pronosticuri favorabile (eu însumi, după ani și ani de zile de anti-angelo, căzusem într-o stare de bucurie și teamă, ca și cînd n-aș fi luptat cu «arma pixului» contra unora din tricolori), pulsul lui Ion Băieșu era, după propria sa mărturisire, 220 (ca să între în circuitul electric general, probabil), iubeam iarba terenului și-mi plăceau și adversarii (căci fi credeam victime), nimeni nu m-ar fi putut convinge că accidentul cunoscutului personaj din zicală se va petrece din nou la mal. Mă uitam în ochii gazetarilor cu vinovație, eu, ultimul mohican al «luptei cu Angelo Niculescu». Făceam și planurile finalei: Belgia occidentului — Belgia orientului. Și drama începu.

Oricît aș fi fost de pornit, vreodată, în contra acestei formule de echipă, trebuie să recunosc: nu mi-am închipuit că fotbaliștii noștri ar putea juca atît de dezorientat și de moale meciul carierei lor. Nu acuz pe nimeni ba chiar astăzi, luni, 15 mai 1972, cînd scriu aceste rînduri, adică înainte de a ști rezultatul de la Belgrad, declar că — în cazul în care nu ne vom califica, iar Angelo Niculescu va fi acuzat de actualii săi lăudători (viitori foști amici) — voi fi cu hotărîre de partea lui. Oricare ar fi rezultatul final, această echipă (preconizată încă de Tească, marele descoperitor și novator) este aceea care a adus fotbalului românesc performanțele cele mai valoroase, iar antrenorul ei (Angelo Niculescu) va fi legat în istoria fotbalului — că vrem sau nu vrem — de această realitate. L-am criticat totdeauna pe Angelo Niculescu pentru că mi s-a părut — și mi se pare și acum! — că n-a îndrăznit suficient, în raport cu talentele pe care momentul i le oferea.

Scriu aici, la cîteva ore după semieșecul din meciul cu Ungaria, acum cînd mi se pare că Angelo Niculescu are cu adevărat nevoie de recunoașterea meritelor sale, scriu aici că, prin bunul său simț și prin calmul său, prin felul cum a știut să promoveze ceea ce a iubit și prin consecvența interioară (chiar dacă nouă ni s-a părut că, în locul principiilor, el a așezat capricii), Angelo Niculescu rămîne unul dintre cei mai remarcabili antrenori români și, în orice caz, cel mai norocos dintre ei. Și cînd zic noroc nu zic neapărat baftă, zic și valoare.

Ei bine, cît nenoroc în ziua meciului! Nu știu ce se va întîmpla miercuri. Știu însă că nenorocul ne-a privat de o mare victorie, în stare să ne arunce spectaculos pe piața cea mai scumpă a fotbalului.

Indiferent ce va fi miercuri, construcția nu trebuie dărîmată, ci continuată. Și eu cred că, deschizîndu-și mai mult conștiința spre opinia publică, păstrînd tot ceea ce l-a impus și, în același timp, promovînd cu mai mult curaj valorile din toată țara, Angelo Niculescu și-a cîștigat durabilul drept de a răspunde pe mai departe de echipa națională. Iar un drept cîștigat în cîteva ani nu poate fi pierdut într-o oră și jumătate. Acceptînd o asemenea situație, am lovi în ideea de dreptate care trebuie să guverneze măcar lumea sportului, dacă lumea literelor e ocupată cu alte treburi.

Sînt mîhnit că n-am reușit la București calificarea dar feliicit cu căldură pe toți cei ce au dus echipa României aici. Ar fi păcat să nu ne calificăm la Belgrad, dar (scriu în șaptea aceste cuvinte!) n-ar fi o nenorocire ireparabilă. Să privim cu curaj viitorul!

Luni, 15 mai 1972

G. IBRĂILEANU:

privind viața

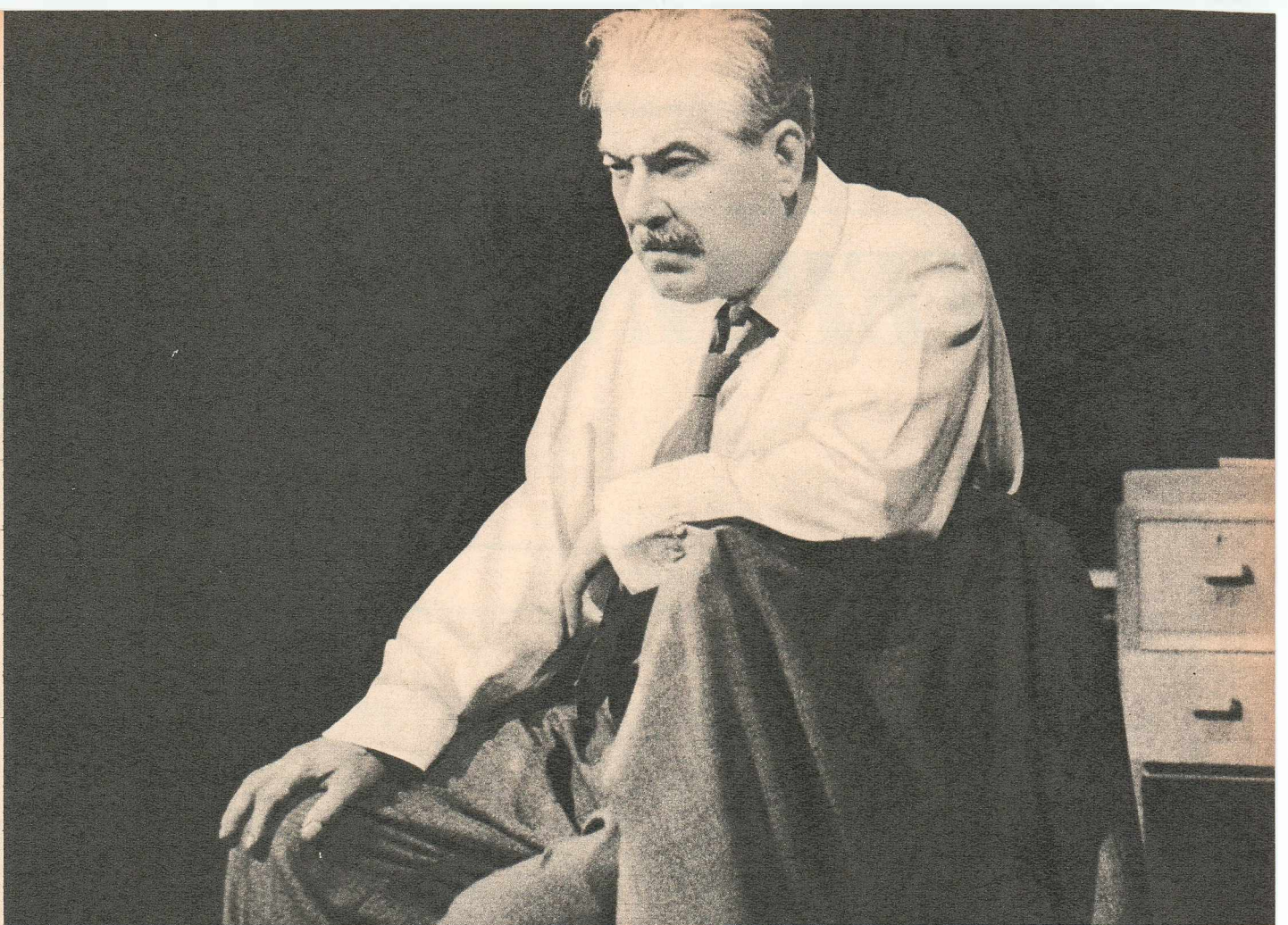
Cu Ibrăileanu se întâmplă un lucru curios: lista erorilor sale lasă neatinsă înălțimea și farmecul personalității. Atâția critici ar ieși descalificați dacă le-am pune în față marele număr de autori foarte însemnați pe care nu i-au «înțeles» — este de ajuns să cităm cazul unui Rebreanu, al unui Lucian Blaga, al unui Camil Petrescu. De ce sîntem dispuși să-i trecem cu vederea lui Ibrăileanu ceea ce la un altul am considera de neiertat?

Ibrăileanu «rămîne» Ibrăileanu oricte noi dovezi de «obtușitate» ar ieși la iveală. În excelențele sale Colaje (despre care am vorbit nu demult chiar la această rubrică), cu o simpatie îndărătnică intelectuală. Mircea Zăciu întocmește întreaga listă a erorilor lui Ibrăileanu, unele de necrezut, dacă le raportăm la o imagine «ideală» a criticului comprehensiv. Dar, încă o dată Ibrăileanu izbutește să supraviețuiască și acestui examen sever și, în felul său, drept.

Poate pentru că, dincolo de erori mai mult sau mai puțin fatale (uneori nu tocmai fatale dacă ne gîndim că alții, inferiori lui, au reușit de minune să le evite), fibra morală a personalității sale rămîne în ochii noștri, încă plini de uimire, nevătămată. Ibrăileanu revelează în tot ce face o «structură» extraordinar de consistentă. O enigmatică autoritate emană din fiecare gest, din fiecare frază a sa. Totul se încarcă la el de o vibrație specială care este a **autenticității**; ea nu poate fi «cucerită» cu efort, cu ambiție, cu spirit competitiv, este privilegiul naturilor de felul său, trăind totul intens și pînă la capăt, cu o formidabilă loialitate.

Ibrăileanu nu este un simplu profesionist al criticii, ci o personalitate totală, un om integral întrebîndu-se în fiecare clipă, într-un fel dramatic, nu numai ce este literatura, dar și ce este viața, care este sensul ei, cum trebuie să trăim. O face cu un amestec inimitabil de naivitate și știință, propețime și scepticism, ca un adolescent și ca un om foarte bătrîn. Aforismele sale, de o pregnanță liniștită, de un sunet adînc, sincer, prelung, ar face cinste oricărei literaturi. La intersecția dintre vechime și modernitate, luînd partea bună a fiecăreia, ele configurează o filozofie, o morală și, mai presus de toate, un **stil**. Stilul «Ibrăileanu» poate fi descoperit oriunde, începînd de la nivelul frazei, al suprafeței, al sunetului specific, mergînd după aceea în adîncime, pînă la un nivel, cum se spune, abisal.

Ibrăileanu din **Privind viața**, din **Adela** pune în altă lumină pe criticul combatant, autorul frecventelor «Campanii» polemice, de atîtea ori nedrepte, de o înverșunare ce pare astăzi deplasată. Omul pasionat de concret, implicat pînă la exces în conflictele momentului, își dezvăluie aici fața sa eternă, adevărată, tragică și, în același timp, luminoasă. Paginile de critică se transfigurează astfel sub puterea iradiației egale, intense, care traversează reflecțiile din **Privind viața**.

Ion Manta în simfonia eroică a destinului lui Matei Panaitescu

simfonie pentru destinul meu

de Sanda FAUR

...Și iată că, în sfîrșit, după o aproape întreagă stagiune, în care am tot așteptat zadarnic apariția unor noi piese originale și a unor nume noi de nădejde, iată că tocmai atunci cînd și anul teatral și așteptările ni se cam sleiseră, așezele au început să-și exercite chemările încărcate de promisiuni. Teatrul Mic ni l-a redat, zilele acestea, pe Nelu Ionescu, tînărul dramaturg care s-a lansat răsunător cu cîțiva ani în urmă — vă amintiți? — cu aceea «Neîncredere în foisor» care s-a jucat simultan pe 13 scene ale țării și care îl anunța ca pe un excelent cunoscător al resorturilor piesei polițiste. Dar reîntoarcerea sa (inexplicabil de întîrziată, de vreme ce piese de bună calitate i-au fost publicate între timp!) pe o scenă bucureșteană, ni l-a arătat foarte departe de gîndul de a profita de avantajele experienței dobîndite și de priza sigură la public a polițierului. Ba, dimpotrivă: hotărît să înfrunte riscurile unei formule teatrale și a unei tematici extrem de pretențioase. «Simfonie pentru destinul meu» este o piesă-portret, o piesă cu un singur personaj, hiperbolizat, amplificat pînă la dimensiunile unei metafore, un personaj care creează în jurul său un cîmp magnetic în care sînt atrase, ca niște sateliți, personajele celelalte, toate existînd doar ca niște replicanți, ca niște ipostaze de viață care permit reacțiile și conturarea mai precisă a eroului. Construcția aceasta radială — un personaj-ax în jurul căruia se rotește niște personaje secundare — este realment plină de risc pentru că cere un actor monumental, pe măsura acestui erou monumental, dar și actori dispuși să-și joace cu totală convingere scurtele dar pregnantele lor apariții. Dificultatea — și marele curaj al lui Nelu Ionescu —

constă însă mai ales în însăși structura acestui personaj central, în cutezanța de a construi, cu totală convingere, un om ideal, un «personaj pozitiv», dar nu în sensul care ne cam speriasse într-o vreme, prin retorismul și incredibilitatea închisă în înseși genele literare ale eroilor. Matei Panaitescu e eroul surprins în momentul prăbușirii: fizic terminat, profesionalmente cam depășit, acest director al unei mari uzine trebuie să ia o atitudine. În fața morții. În fața vieții ce rămîne după el. De fapt, asta ne întrebăm — neliniștit, chinuit — piesa lui Nelu Ionescu: cum părăsim, cum știm să părăsim scena vieții? Agățîndu-ne cu disperare, cu umilitoare lașitate, de tot ceea ce am obținut cîndva și nu mai merităm astăzi, zăgăzuind afirmarea noului val sau renunțînd cu fruntea sus, cu luciditate demnă, cu generozitate? Matei Panaitescu își face pregătirile de plecare cu o noblete calmă: nimeni nu vrea să-i accepte demisia de la conducerea uzinei, nici oamenii pe care i-a condus, el, activistul politic fără mare pregătire tehnică, dar de imensă omenie și răspundere socială, nici superiorii săi ierarhici, toți îi apreciază încă forța; dar el simte că vremea lui a trecut, că nou veniții sînt mai înzestrați, mai puternici. Renunță deci. Își face ultimul drum. La feciorii lui, care îl dezamăgesc amar sau îl umplu de speranță. La mormîntul celui de-al treilea fiu, mort eroic în timpul inundațiilor. Întîlnește oameni, își face socotelile cu viața. Și exact cînd e gata să se retragă, înțelege că prezența lui în uzină e încă necesară, chiar dacă asta se va face cu riscul vieții sale. Și riscă...

Acest Matei Panaitescu putea fi clasat, ca vîrstă, pe oricare din treptele maturității, putea fi perfect jucat și de un George

Constantin, să zicem; încredințarea acestui rol artistului emerit Ion Manta cores-punde, desigur, unei viziuni (semnate de regizorul Ion Cojar) care vede în personaj un leu bătrîn și obosit, care se sfîrșește încet și firesc, nu lovit de trăsnet... Ion Manta își construiește rolul cu o anumită masivitate învăluită în căldură omenească, cu vechea sa simplitate și experiență de teatru și izbutește multe momente de reală emoție. Mina regizorală a lui Cojar, plină de finețe și siguranță atunci cînd e vorba de subtilități psihologice și de joc realist, nesofisticat, se vedește adesea pe parcursul spectacolului, consecventă cu sine însăși, dar poate nu la fel de atentă cu toate partiturile actoricești de mai scurt suflu. Unor apariții suculente, colorate, măiestru elaborate (Vasile Nițulescu, N. Neamțu-Ottonel, Alex. Lungu), unor apariții explozive, monumentale (Mircea Albulescu) sau altora, lucrate cu precizie și seriozitate profesională (Gh. Ionescu-Gion, Ileana Dunăreanu), li se adaugă unele dureroase și neașteptate rateuri, pornite poate și de la o distribuție eronat gîndită (Jean Lorin, Tudorel Popa). Sigur că autorul nu poate fi nici el scutit de partea sa de vină, unele din aceste roluri episodice fiind mult prea sumar desenate, dar oare n-am aflat noi de mult că un actor poate umple cu viață adevărată — atunci cînd pune suflet — chiar și o schiță de personaj?

Cu păcatele sale mai mari sau mai mici, spectacolul Teatrului Mic are o imensă calitate: afirmă, are credință, are noblete. Un asemenea gest de artă răspîndește, orice s-ar spune, o contaminantă forță stenică în jurul său.

film

ASTEPTÎNDU-L PE TATI.

de Călin CĂLI MAN Foto UNIFRANCE

LA KUMROVEŢ,

◀ Casa-muzeu — după optzeci de ani.

care a văzut lumina zilei, în urmă cu optzeci de ani, omul care avea să poarte, cu rezonanță de legendă, numele Iosip Broz Tito. Satul se cheamă Kumrovec. Este atât de mic, încât abia poți desluși punctul minuscul care-l marchează pe hartă. Ca să ajungi aici pe drumul cel mai scurt mi-au trebuit patru ore de călătorie cu Poslovni voz (trenul comercial) ce parcurge cu o viteză constantă de 100 de kilometri pe oră, cei patru sute de kilometri — de la Belgrad la Zagreb. Apoi încă o oră de «mers» cu autobuzul confortabil de cursă regulată, care te poartă, cu aceeași iuțeală orară, pe serpentinele amețitoare ale înălțimilor zagoriene. În tren, Miriana Manoilovici, o fată cu plete blonde și cu ochi albaștri, îmi vorbește despre Kumrovec. Este studentă în anul întâi «la textile» și a fost de multe ori acolo. Un bătrîn, taciturn pînă atunci, intră în vorbă. Mai întâi pe sîrbește, apoi într-o germană chinuită și cînd află că vin din București se luminează la față și zice pe românește: «Sînt de aici, din Pancevo; aproape de Belgrad. V-aș conduce eu la Kumrovec dar mă așteaptă la Opatia ginerele și fiica». Bătrînul lovan își amintește de vremea cînd mulți nu șiau cine era eroul care lupta în munți, pentru eliberarea de sub jugul fascist, sub numele de Tito. «Nemții îl căutau cu luminarea; or fi dat oricît să-l prindă viu sau mort. Dar el era una cu poporul și toți laolaltă îl fereau de primejdii». Cîte variante ale acestei povești adevărate, cîte alte episoade la fel de emoționante nu mi-au fost relatate pe drumul spre satul din Zagoria.

Înregistrîndu-le pe banda nevăzută a memoriei și în carnetul de note îmi aminteam de acel pasaj din volumul biografic «Tito — Drumul lui Iosip Broz», în care autorul, Vilko Vinterhalter, arată că dacă cineva ar întreba pe un copil iugoslav, băiat sau fetiță, cine este Tito, «în cele mai multe cazuri, cu siguranță, copilul nu va răspunde că Tito este președintele Republicii Federative Socialiste Iugoslavia, ci va fi puțin descumpănit, dar va spune foarte simplu și din inimă: «Păi, Tito este... Tito, tovarășul nostru!» Totul e simplu la Kumrovec. Nimic din solemnitatea gravă a monumentelor, nimic din ostentația muzeelor savant elaborate. Totul este înfățișat așa cum a fost la început, așa cum a răzbit peste timp, așa cum este astăzi, fără artificii și adausuri inutile. Parcă cineva a făcut un efort anume ca satul bătrîn să-și păstreze nealterat parfumul de odinioară, dimensiunile de altădată. S-au construit de bună seamă multe case noi în acești optzeci de ani, dar mai ales pe vetre vechi, fără căutări forțate și, cu o doză deliberată de spirit conservator. Cele cîteva edificii noi care adăpostesc unități comerciale de deservire sau școala modernă înălțată nu departe de casa-muzeu sînt astfel plasate în ansamblul sătucului dominat de coline, încît să nu prezinte notă de discordanță.

Nici n-am coborît bine din mașină și un cîrd de copii ne întîmpină gălăgios: «Dobar dan! (Bună ziua!) Casa lui Joze este acolo». Joze — așa îl cheama pe cel de-al șaptelea fiu al Mariei și al lui Franjo Broz. Copiii cunosc povestea cea adevărată a tovarășului Tito.

Pășim în casa-muzeu din Kumrovec. E zi de lucru, dar șirul vizitatorilor este neînterupt. Avem senzația că ne aflăm într-o veche locuință bătrînească de prin Oltenia. Ambianța ne este familiară: obiecte casnice știute, năframe și scoarțe asemănătoare. Vecinătatea milenară a țărîlor noastre, pe care Dunărea nu le desparte, ci le apropie, au mijlocit parcă transferul reciproc de obiceiuri și preocupări. Una din încăperile căsuței clădite în 1860 de bunicii Ana și Martin Broz cuprinde, în imagini și documente, momente principale din viața și activitatea lui Iosip Broz Tito. O parte din ele se referă la comandantul militar din anii războiului popular de eliberare a patriei. Altele îl prezintă pe Tito ca organizator revoluționar și conducător de partid. O secțiune aparte este rezervată perioadei construcției socialiste a țării sub conducerea comuniștilor iugoslavi, în frunte cu președintele Tito. Alte exponate redau crîmpeie din activitatea pe planul vieții internaționale a eminentului conducător.

Printre fotocopiile păstrate sub sticlă văd una care îmi amintește de episodul povestit de bătrînul lovan din Pancevo. Este avizul comandamentului hitlerist prin care se oferea un premiu de 100 000 mărci germane, în aur, acelaia care îl va identifica sau îl va preda, viu sau mort, pe comunistul care poartă numele de «Tito». Ca să-l apere pe conducătorul din rezistență și ca să-i deruteze pe urmăritorii lui, mii de iugoslavi și-au împrumutat înadins numele de Tito, așa încît orice încercare de arestare era condamnată dinainte eșecului. Legătura strînsă dintre comuniști și masele populare a făcut minuni în anii bătăliilor revoluționare, hotărîtoare pentru destinele Iugoslaviei, tot așa cum astăzi unitatea frățească în cadrul comunității popoarelor iugoslave reprezintă chezașia înaintării impetuoase a țării vecine și prietene pe drumul victorios al socialismului.

Părăseam muzeul la ora amiezii cînd un nou lot de vizitatori, tineri de astă dată, elevi din Split, venea să «vadă» casa din Kumrovec. Întîmplarea mi l-a scos în cale pe lovan Cirilovici, un tânăr coleg de la postul de radio din Belgrad. Venise aici să înregistreze un reportaj la școala elementară. Un reportaj ce va fi transmis în cadrul programelor consacrate celei de-a 80-a aniversări a zilei de naștere a președintelui, la 25 mai.

În holul clădirii ultramoderne, cu ferestre imense și cu săli de clasă elegant mobilate, ne întîmpină directorul școlii Krpan Stepan. O primă înregistrare pe bandă cuprinde relatările sale despre activitatea de învățămînt. 365 de elevi. Cifra surprinde: «Mai mult decît populația satului, care numără 300 de locuitori!» Tovarășul Krpan explică:

PE URME VII DE ISTORIE

Correspondență specială de Dic. BABOIAN

Pămîntul acesta este plămădit de istorie. O istorie plină de umbre și lumini ce descinde din altarul mileniilor și urcă, revitalizată, spirala contemporaneității.

Oamenii aceștia poartă adînc înrădăcinat în ei sentimentul istoriei. Tot ce reprezintă trecutul Zagoriei croate, tot ce poartă pecetea prezentului trăit, este obiect de venerație simplă, lipsită de ostentație.

Văile tăiate în calcar și dolomită sau verdele crud al pădurilor întinse pe sute de hectare, viile ce se cațără în front larg pe povirnișuri de dealuri cu surprinzătoare curburi sau covoarele de pășuni ce se pierd în zare sînt componentele decorului natural, pitoresc, pe fundalul căruia succesiunea generațiilor a înscris semne memorabile. Citesc într-o carte a începuturilor: «Primul locuitor cunoscut în Zagoria croată a trăit aici cu cîteva zeci de mii de ani înainte de înălțarea piramidei lui Kheops. Se numea Homo Crapiniensis». Arheologii au descoperit nu numai la Krapina și Hušnjak urmele omului dintîi al Zagoriei. Descendenții lui au populat această parte a Iugoslaviei cu o continuitate remarcabilă, chiar dacă au fost epoci în care grele încercări puteau să curme firul unei existențe bogate în fapte de istorie.

Zagoria croată, ca și Dalmația, este un imens muzeu în aer liber, unde vestigiile trecutului vorbesc în limbaj simplu, direct, despre trecerea în timp a unor oameni, care și-au iubit locul de baștină și au lăsat viitorului moșteniri palpabile de tradiție și experiență. Nu s-au înălțat construcții monumentale, dar faima unor orașe medievale sau a unor castele cu frumusețe specifică s-a transmis pînă în zilele noastre. Oricît de irezistibilă este însă atracția pe care o exercită Zagoria turistică, am încercat de astă dată să descopăr, la hotarele subalpine ale Sloveniei, vocația mai vie, mai pregnantă a zagorienilor, aceea de mesageri ai tradițiilor revoluționare, cultivate sub stindardul purpurii al comuniștilor. Aici, ca și în toată Iugoslavia socialistă, am întîlnit pe urme de antilegendă aceeași pasiune pentru istoria contemporană, pentru participarea la tot ce înseamnă strădanie în ridicarea țării pe treptele civilizației, în cimentarea comunității frățești a popoarelor iugoslave.

Sînt multe și arătoase castele în Zagoria, dar nici unul dintre ele nu s-a bucurat vreodată de renumele și de interesul unanim cu care este înconjurată în zilele noastre o modestă căsuță, dintr-un sat la fel de modest, situat la cîteva zeci de kilometri de Zagreb. Este casa țărănească în

TELERAMA

Când avangarda nopții vine cu lumina ei palidă, sute de milioane de copii se așază în fața micului ecran. E ora când posturile TV de pe întregul glob transmit programe pentru cei mici, un supliment la joaca zilnică. O încheiere și un îndemn la somn. «Noapte bună copii, noapte bună...» se adresează zîmbind copiilor crainicele, făcînd o aluzie perfidă că a sosit momentul culcării. «Noapte bună, tanti...» răspund copiii binecrescuți și cuminiți, convingși fiind că tanti e obosită și pleacă acasă să se culce. Aceasta e mica, nevinovată și ipocrita bătălie dintre copii și mentalitățile, dar și îngrijorările adulților. O neliniște generală dacă nu și o derută stăpînește pe cei mari: cite ore trebuie lăsați copiii în fața televizorului? Ce programe ar trebui interzise? Ce influență are asupra lor micul ecran? Cum le modelează personalitatea? Și întrebările curg la nesfîrșit și cu cît sînt mai numeroase, cu atît răspunsurile sînt mai incerte. Psihologi, pedagogi, sociologi, medici sînt angajați în această bătălie menită să elucideze numeroase necunoscute.

După îndelungi cercetări, spaniolul Jesus Garcia Jimenez a descoperit că, începînd de la vîrsta de 6 luni, copilul prezintă un oarecare interes pentru ceea ce se petrece pe ecran. De la vîrsta de un an, el realizează o relație între imagine și sunet, iar de la doi ani recunoaște melodiile-semnal. Abia de la 9 ani, spune Jimenez, copiii capătă o maturitate în receptare și depășesc epoca în care ei rețineau doar amănunte fragmentare fără să poată face o conexiune între ele... Cercetătorii sondează, fac anchete, observă, iar copiii, cruzi și indiferenți, consumă imagini cu o pasiune care pune pe gînduri pe toată lumea. Un sondaj al societății vest-germane «Infratest» constată că între orele 18 și 20 în fiecare zi de lucru, 30 la sută dintre copiii între 3 și 6 ani, 40 la sută dintre cei între 7 și 9 ani și 55 la sută dintre cei între 10 și 13 ani urmăresc programul de publicitate, pentru a prinde episoadele întretesute printre reclame ale unor seriale ca «Tarzan», «Bonanza», «Dick și Doef» etc. Aventura, violența, crima, iată o triadă activă care se utilizează la reținerea copiilor în fața ecranelor. Noroc că totdeauna binele învinge răul. E supremul argument invocat ca să fie astupată gura moralistilor și a pedagogilor pedanți care cred că numai matematica și basmele cu zîne diafane modelează ideal personalitatea minorilor.

Cît timp pierd copiii în fața televizoarelor? Iată o întrebare capitală. La care se adaugă mai întotdeauna reciprocă: ar trebui să știe și părinții cît timp pot permite odraslelor lor să-și petreacă în fața micului ecran. Deocamdată nimeni nu a îndrăznit să dea o normă de consum al timpului. Dar e oare posibil? Și în acest caz statisticile sînt mai active și fiecare părinte cunoscîndu-le va acționa cum va crede. Americanul R.L. Sharpon a constatat că în S.U.A. cei care folosesc cel mai mult aparatele TV sînt copiii între 4 și 6 ani: în medie patru ore pe zi. În Germania federală preșcolarii au o medie de vizionare săptămînală de 346 minute (peste 5 ore), dar mulți stau în fața ecranului chiar 20—25 ore pe săptămîină. E mult, e puțin? Greu de răspuns. Cert este că cercetătorii au constatat că, în general, un elev de peste 10 ani își petrece 28 la sută din timpul său liber la televizor, iar cei între 13 și 15 ani jumătate din acest timp. În S.U.A. copiii stau la televizor aproape tot atîta cît la școală... Durata vizionării depinde de foarte mulți factori, care la prima vedere par surprinzători. S-a constatat că băieții pierd mai mult timp decît fetele în fața micului ecran, că durata e condiționată, cum era de altfel de așteptat, de gusturile specifice vîrstei: cei mici preferă serialele cu animale (Calul Fury etc.), cei între 11 și

12 ani serialele de aventuri, cei între 13 și 15 ani filmele artistice. Apoi: de la vîrsta de 11 ani curba timpului de vizionare crește pînă la 13 ani cînd se constată un maximum de consum zilnic, o oarecare saturație. Pubertatea diminuează timpul de receptare.

Dar durata de «televizionare», spun specialiștii, mai este condiționată și de gradul de inteligență al copiilor și de nivelul cultural al părinților. Cu cît elevul este mai prost cu atît el stă mai mult la televizor. Aceasta înseamnă că un copil dotat ajunge mai repede la punctul de saturație...

ani în urmă revista franceză «Telerama» a luat un interviu unui tînăr de 18 ani, un oarecare Gérard, care obișnuise să urmărească emisiunile de la vîrsta de 10 ani «...am nevoie de porția mea de imagine, trei sau patru ore pe zi» mărturisise Gérard. «Nu cumpăr nici o carte... televiziunea le-a înlocuit pe toate. Datorită televiziunii nu mă plictisesc... Un simptom de intoxicație cu imagini au spus psihologii. Să fie chiar așa? s-au întrebat unii nedumeriți.

Experimentul Societății pentru psihologie rațională s-a făcut pe 184 de persoane, bărbați

poartă vina tuturor neșazurilor în familie... a precizat psihologul Henner Ertel. Nenumărate femei se plîng de soți, deoarece seara cînd vin acasă se așază direct la televizor. Din același motiv copiii nu mai fac față la învățătură... Dacă aceasta ar corespunde adevărului, atunci în perioada experimentului, familiile ar trebui să înflorească. Acestea erau, evident, doar simple supoziții. Dar iată ce s-a întîmplat. În preajma unui meci de fotbal pe care urma să-l susțină duminică echipa «Schalke 04» un burlac a rupt sigiliul aparatului său neputînd rezista la tentația de a privi echipa sa favorită. Se scurseseră de la începutul experimentului doar trei săptămîni. Era prima evadare din plutonul celor testați. Dar un burlac nu e decît un ins singuratic... Psihologii urmăreau îndeaproape comportamentul celor care renunțaseră de bunăvoie la tentațiile imaginii televizate, îi chestionau zilnic asupra unor

TELEMANIE

UN EXPERIMENT CARE SPUNE TOTUL...

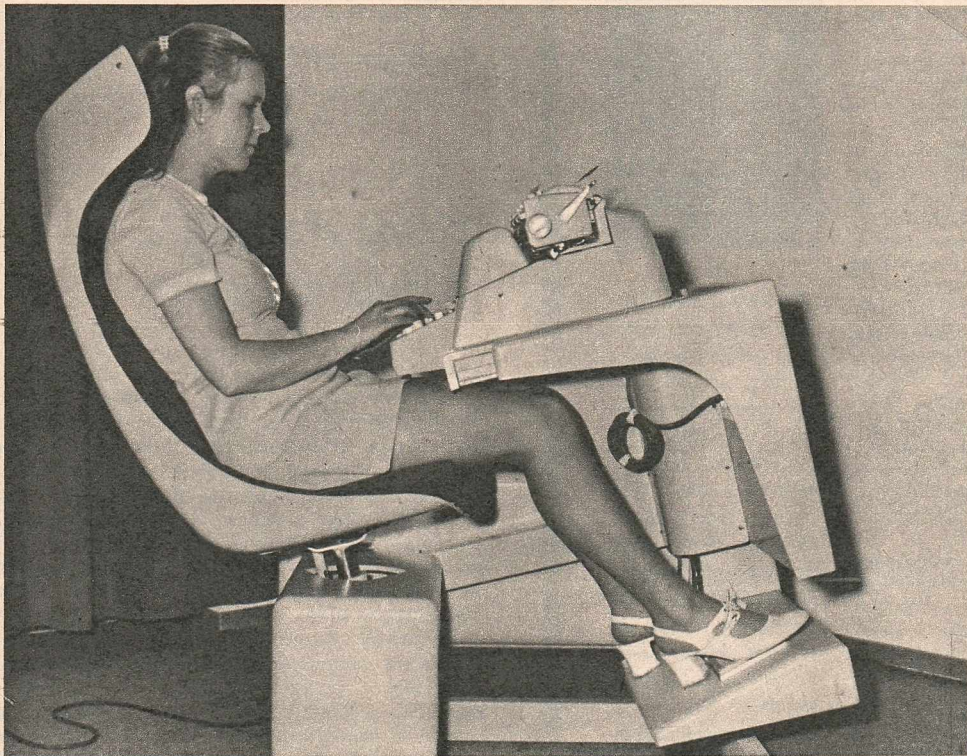
Dar să lăsăm copiii să privească liniștiți aventurile șoricilor, și să ne ocupăm de unul dintre cele mai interesante experimente inițiate de Societatea pentru psihologia rațională din München. De multă vreme observatorii acestui fenomen extraordinar care este televiziunea au descoperit o psihoză pe care am putea-o numi telemanie. Cu

și femei, care au convenit ca timp de un an să renunțe la vizionarea programelor TV. El urma să răspundă la două întrebări esențiale: cît de dependente de televiziune sînt persoanele singure și familiile și cum influențează televiziunea comportamentul individului și al familiei.

Un entuziasm unanim a cuprins pe toți participanții testului. În sfîrșit, va fi în căminele noastre liniște! își spuneau ei. «Adversarii televiziunii susțin că micul ecran

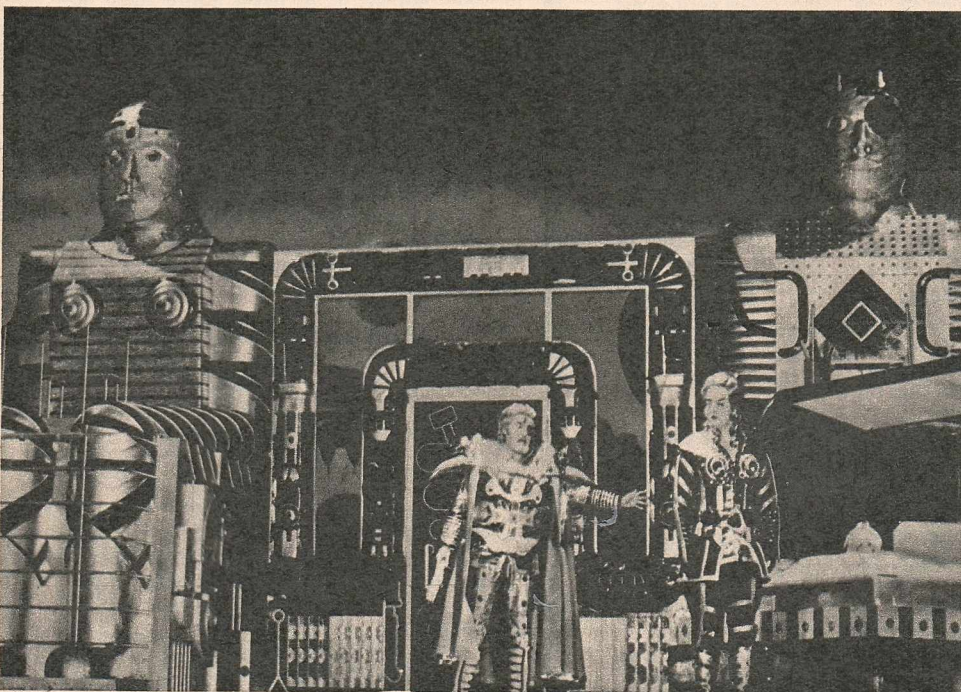
probleme care se refereau la întrebuintarea timpului liber, educația copiilor sau problemele intime ale cuplurilor. Pretutindeni în casele celor scoși din circuitul TV se instaurase după primele zile o atmosferă de neliniște, abia perceptibilă la început, dar cu fiecare seară mai accentuată. Și inevitabilul se produse. După burlac, la sfîrșitul primei luni fiecare a zecea persoană a cedat tentației și a deschis televizorul. După trei luni 58 la sută dintre cei testați,

VISUL SECRETAREI

Așa și-au botezat constructorii vest-germani această combinație de mașină de scris-masă-fotoliu. Afiți masa cât și fotoliul sînt rabatabile, îngăduind beneficiarei alegerea celei mai comode și mai odihnitoare poziții de lucru.

ELECTROMITOLOGIE

De aproape 100 de ani, cele 9 walkirii din celebra operă wagneriană intră în scenă călări. Și iată-le deodată în veșminte metalice, cu pantaloni, făcîndu-și intrarea triumfală în niște electrovehicule de anticipație. Spectacolul wagnerian în care momentele mitologiei germane sînt transpuse într-o lume științifico-fantastică atemporală a fost prezentat pe scena teatrului municipal din Kassel, Republica Federală a Germaniei, iar la sfîrșitul spectacolului publicul s-a împărțit în două (ca la fotbal): unii aplaudau entuziaști, alții fluierau și huiduiau furioși. În fotografie: eroii Fricke și Wotan și reprezentările simbolice ale giganticei lor puteri.

IA GHICI CE-AM GĂSIT?

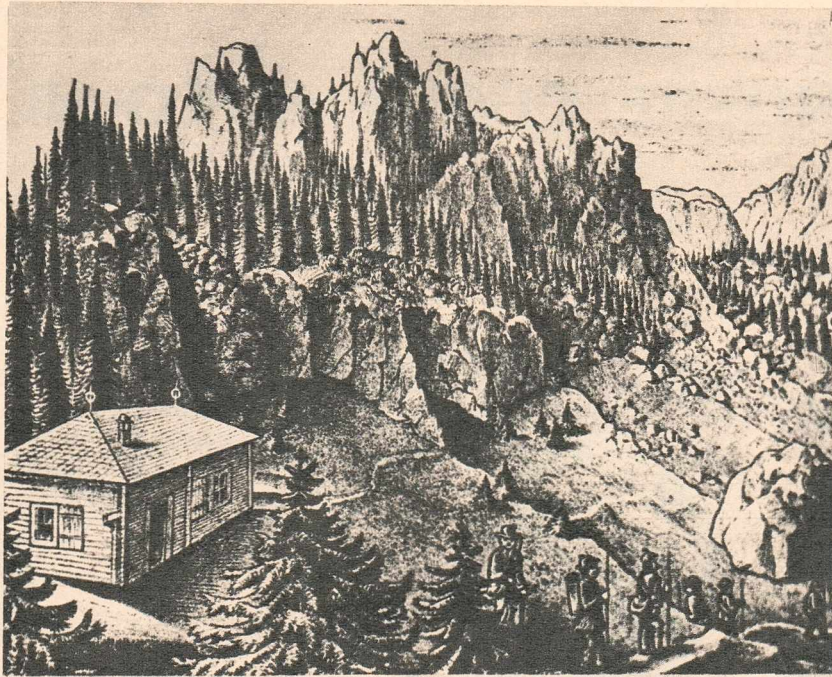
Anders Johanson și Hakan Sjögren, doi băieți în vîrstă de 8 ani, se jucau deunăzi într-o pădure în apropiere de Stockholm. «Ghici ce-am găsit, ghici ce-am găsit!» — își zădări la un moment dat prietenul unul din băiețași. Ce-a găsit, vedeți și dv.: inele, brățări, ceasornice, coliere, broșe, pandantive, bijuterii de valoare, estimate în total la 20 mii de dolari. Bijuteriile fuseseră furate dintr-un magazin din Malmö, dar nenorocosul hoț n-a găsit, pesemne, cea mai bună ascunzătoare.

AJUTOR, MOARE URSUL !

Fiara feroce și splendidă a deșerturilor de gheață, ursul alb, piere ca specie. După unele calcule deprimante n-ar mai exista în lume decît maximum 10—15 mii de exemplare. Departamentul pentru vînătoare și pescuit al statului Alaska (S.U.A.) a decis urgente măsuri de prevenire a dispariției totale a ursului alb. Deocamdată se întreprind studii aprofundate cu privire la modul de trai, obiceiurile, migrația colosului alb. În acest scop se organizează vaste vînători în vederea prinderii unor exemplare vii pentru studiu. Treaba nu este deloc ușoară dar pînă la urmă se rezolvă cu ajutorul elicopterului, a unei plase rezistente și a unui narcotic.

COLIBA LUI MOȘ ...SCÎNTEIE

Munții noștri, atât de cutreierați astăzi de zeci de mii de oameni de toate vîrstele, au destule cabane pentru ca plimbările peste atrăgătoarele culmi să poată fi făcute în etape, de oricine, cu odihnă și confort asigurat. Cu nouăzeci de ani în urmă situația era alta. Din lipsa unor adăposturi, puțini erau aceia care se aventurau în drumeții mai lungi de șase ore dus și alte șase întors. Nevoia evidentă de popasuri a făcut ca în anul 1881 să se inaugureze «era construcțiilor de cabane». Prima s-a numit mai modest — colibă. A fost ridicată de meșterul Nicolae Scînteie, din Brașov, la comanda Reuniunii Carpatine din Transilvania. Coliba lui Moș Scînteie avea două încăperi; una destinată membrilor societății și alta pentru 10—12 drumeți particulari. O vedem în stampa alăturată așa cum arăta acum nouăzeci de ani, în Poiana Vlădușca (Piatra Craiului).

TREI LULELE ȘI CEVA...

Adevăratul fumător de pipă — se spune — are nevoie de cel puțin patru asemenea instrumente de fumat. Și atunci ce să mai spunem de Antonin Cermak, din Hradec Kralove — Cehoslovacia, care posedă nu mai puțin de 700 de pipe (dintre care unele vechi de 400 de ani)? Vom spune că bătrînul Cermak nu este doar fumător de pipă, ci și un ambițios și priceput colecționar.

NU VĂ LUAȚI DUPĂ APARENȚE

În timp ce Dusty iese din boxă, Smog intră. Și așa se face că fotografatul, întâmplător aflat în clipa aceea la Grădina zoologică din Chessington — Marea Britanie, să-și poată prezenta «opera drept «cea mai lungă zebra din lume».

cititori căt-re cititori

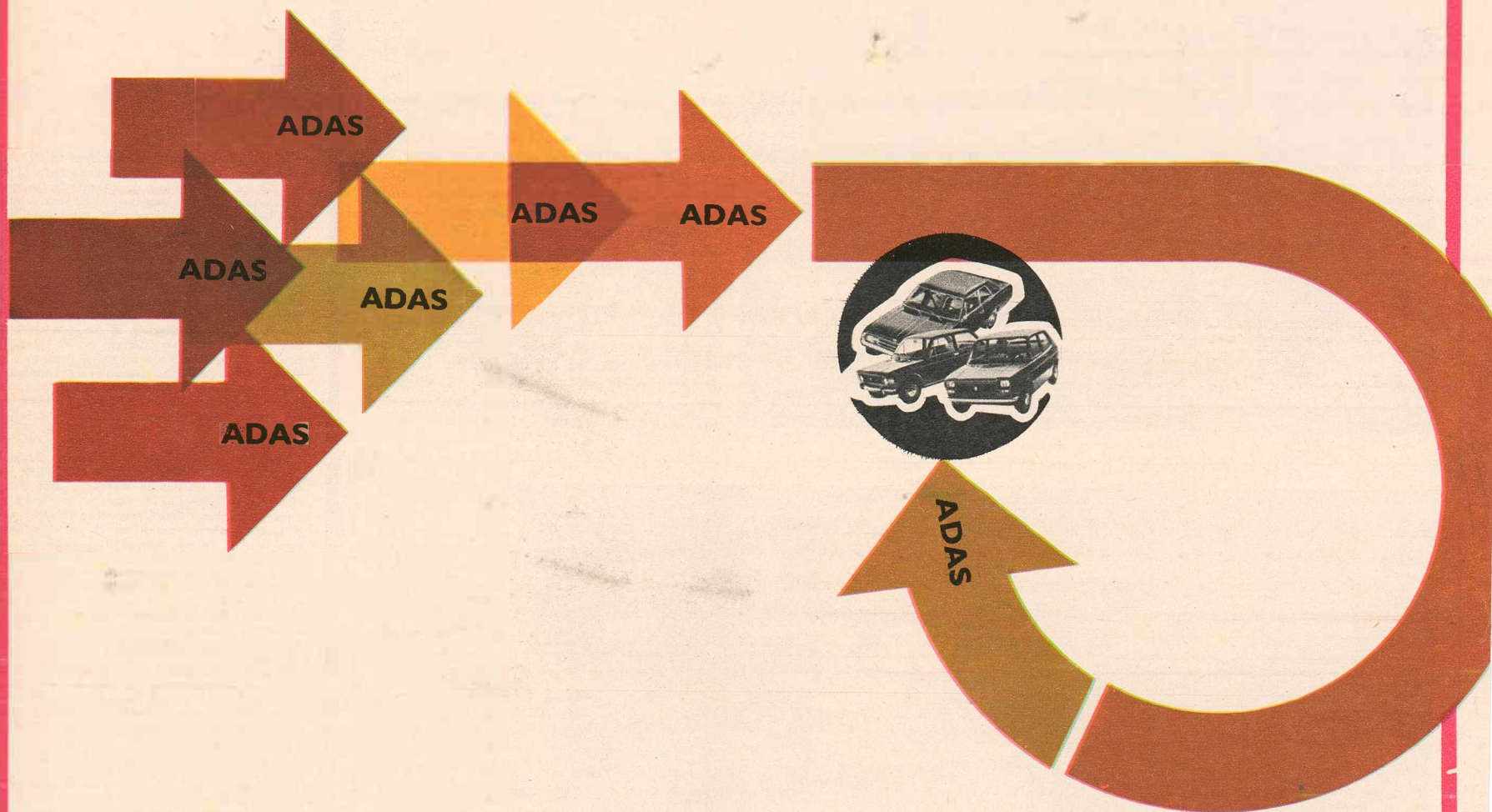
Dorește să corespundă următorii cititori:

B. Miha, Cimpulung Moldovenesc, str. 23 August, nr. 285, of. p. 2: schimb de colecții de reviste, cărți, almanahuri, benzi de magnetofon cu muzică populară; **Somogyi Elisabeta**, stud., Tg. Mureș, cămin stud. nr. 2 «Apollo», Piața Trandafirilor: schimb de fotografii de actori, cîntăreți și ilustrate; **Stuparu Petric**, factor poștal, Iași, str. Mîstreșului, nr. 4: literatură, filatelie, schimb de cărți, reviste, ziare și ilustrate; **Pavel Maricica**, com. Golăești, jud. Iași: teme diverse, schimb de ilustrate; **Ciudin Lenuța**, 19 ani, muncitoare, Sibiu, str. Mureșului, nr. 7: schimb de ilustrate; **Sudor Petrișor**, 20 ani, sportiv-halterofil, București, sect. 2, str. Covaci, nr. 7: teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Buliga Liviu**, 20 ani, muncitor, Dorohoi, str. Lupului, nr. 12: schimb de discuri; **Munteanu Nela**, com. Gugești, jud. Vrancea: schimb de ilustrate; **Tatomir Ion**, 29 ani, prof., șc. gen. Homești, com. Greabănu, jud. Buzău: teme diverse; **Broască St. Nela**, 19 ani, croitoreasă, Brăila, str. Ștefan cel Mare, nr. 229: teme diverse, schimb de ilustrate; **Jianu Gabriel**, 23 ani, stud., București, of. p. 32, căsuța poștală 4 019, bl. C2: teme diverse, schimb de ilustrate; **Zisu Panorica**, 20 ani, com. Cotești, jud. Vrancea: literatură (în mod deosebit poezie), muzică, schimb de fotografii originale și ilustrate; **Grigorescu Ion**, 21 ani, elev, București, sect. 7, of. p. 16, str. Finului nr. 3, cămin Tc, cam. 12: viața tineretului, matematică, muzică, sport, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Bălan Nușa Elena**, 17 ani, București, sect. 1, str. Chopin nr. 13 B, sc. A, et. 2, ap. 12: teme diverse, schimb de ilustrate; **Tamași Viorica**, 21 ani, asistentă medicală, com. Pogăceaua, dispensarul sanitar, of. p. Rieciu, jud. Mureș: teme diverse; **Ciurea Augustina**, tricotează, Craiova, str. Brazda lui Novac, bl. BB, sc. 4, et. 2, ap. 6: schimb de fotografii de actori și sportive; **Mariș Cornelia**, 17 ani, elevă, Timișoara, str. Hebe nr. 1, sc. B, ap. 18: filatelie, pictură, schimb de ilustrate; **Ursache Mariana**, 23 ani, Iași, str. Silvestru, nr. 14: teme diverse, schimb de ilustrate; **Marin Maricica**, 21 ani, economistă, com. Slobozia-Conache, jud. Galați: teme diverse, schimb de ilustrate; **Jugănaru Mioara**, Craiova, str. Mohorului, nr. 10: teme diverse; **Banu Craioveanu Doru**, București, str. Burdujeni, nr. 14, bl. N12, sc. B, et. IV, ap. 20, of. p. 57: literatură, istorie, geografie; **Iliescu Lenuța**, 18 ani, elevă, Oradea, str. Constantin Brîncoveanu, nr. 12 A: schimb de ilustrate; **Tacu V. Florin**, 25 ani, tehnician, Făurei 1, str. Buzăului, nr. 24, jud. Brăila: teme diverse, schimb de ilustrate; **Crișan Tvetza**, 17 ani, elevă, com. Biled, nr. 438, jud. Timiș: teme diverse; **Cristea Alexandru**, 41 ani, optician, București, sect. 5, Șos. Giurgiului, nr. 77, bl. E, ap. 153: schimb de almanahuri, reviste și ilustrate vechi; **Școlnicu I. Achim**, 21 ani, I.C.H. Lotru, șantierul de construcții, lotul Jidoaia, of. Voineasa, jud. Vîlcea: teme diverse, schimb de ilustrate; **Nicolaica Ionel**, 18 ani, zugrav, com. Beresaul Mare, str. V, nr. 391, jud. Timiș: teme diverse; **Zaharia Costică**, 25 ani, tehnician, Galați, str. Română, nr. 41: muzică pop, matematică, prietenie, schimb de ilustrate; **Doboșan Eugen**, 17 ani, elev, com. Beresaul Mare, str. V, nr. 343, jud. Timiș: schimb de adrese, fotografii de actori și cîntăreți; **Popa Gheorghe**, 49 ani, tehnician agronom, Sibiu, bd. Victoriei, nr. 21: schimb de ilustrate; **Tuturici Vasile Adrian**, 17 ani, dactilograf, com. Beresaul Mare, str. V, nr. 391, jud. Timiș: teme diverse; **Panaite Carla**, 21 ani, foșani, str. Odobești, nr. 33: schimb de fotografii originale și ilustrate; **Panțuru Marian**, București, sect. 7, str. Flămînda, nr. 96, sc. G, ap. 92: muzică ușoară, schimb de ilustrate; **Ion Filip**, 29 ani, inginer, Petroșani, str. M. Eminescu, nr. 22, et. 1, cam. 4, jud. Hunedoara: teme diverse (în mod deosebit cineamatorism); **Cociubei Dan Romi**, elev, Salonta, str. Mureșului, nr. 15, jud. Bihor: istorie, muzică, cinema, schimb de ilustrate; **Andrei Evenia**, București, 12, sect. 8, str. Petru Poni, nr. 1, sc. B, ap. 13: turism; **Stan Elena**, 26 ani, învățătoare, com. Bolintin-Vale, jud. Ilfov: literatură, educație pionierescă; **Dilimoț Vasile**, 18 ani, elev, București 17, sect. 7, bd. Constructorilor, nr. 2, sc. C, ap. 48: literatură, matematică, muzică, pictură, limbi străine; **Onoiu Zornel**, 25 ani, Hunedoara, str. Popa Șapcă, nr. 4: viața tineretului, schimb de ilustrate; **Vlăduț Daniela**, elevă, com. Cineni, jud. Vîlcea: schimb de ilustrate; **Romănu Iosif**, 17 ani, Caransebeș, str. Țiglariei, bl. 16, sc. C, et. 2, ap. 9: teme diverse; **Burada Gigi**, 19 ani, Tg. Jiu, bd. 1 Mai, bl. Tineretului, nr. 31, sc. A, et. 1, ap. 31: teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Prodan Florina**, 16 ani, com. Mircea Vodă, jud. Dîmbovița: teme diverse, schimb de adrese de actori, cîntăreți și ilustrate; **Maier Valentina**, 18 ani, elevă, Iași, str. Republicii nr. 45, sc. A, et. 2, ap. 12: schimb de ilustrate; **Beleanu Corneliu**, 24 ani, funcționar, Tg. Mureș, str. Ady Endre, nr. 108: teme diverse, schimb de ilustrate; **Zamfir Adriana**, elevă, București, sect. 7, bd. Păcii, nr. 69: viața tineretului, teatru, cinema, muzică; **Tismana Elisabeta**, 21 ani, com. Rusca-Terogova, jud. Caraș-Severin: teme diverse, schimb de ilustrate; **Banda Nicolae**, 22 ani, com. Rusca-Terogova, jud. Caraș-Severin: filozofie, artă, prietenie, viață.

F Nr. 21 (885)

CUPON
DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

CE ÎNSEAMNĂ ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO (II)

Pentru a înțelege mai bine ce înseamnă asigurarea de răspundere civilă vom continua explicarea ei pornind tot de la relatarea unui caz, apărut în ziarul «România liberă» din ziua de sâmbătă, 11 martie 1972 la rubrica «Cotidiene». «În dimineața zilei de vineri, 10 martie, la ora 5,15 a avut loc în Capitală un grav accident de circulație, la intersecția străzilor Popa Petre și Toamnei.

În ce împrejurări s-a comis accidentul?

Ion Baigyik a sosit în Capitală joi seara cu autoturismul personal — Renault 16 cu nr. Cluj - 4 564 și a poposit la cunoștințele sale din str. Maria Rosetti 15, parcînd mașina în fața imobilului. Noaptea, fiul gazdei, Valentin Moldovan, în vîrstă de 19 ani, a sustras cheile mașinii și fără a poseda permis de conducere a demarat la volanul mașinii. La intersecția amintită, circuliînd cu viteză excesivă, șoferul improvizat a lovit în plin un autobuz I.T.B. care circula reglementar pe partea dreaptă a străzii. Valentin Moldovan a fost transportat în stare gravă la spital, iar autoturismul a suferit foarte serioase avarii».

Acestea sînt faptele și le-am relatat întocmai.

Potrivit art. 998 din Codul civil «orice faptă a omului care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara».

Prin asigurarea de răspundere civilă prin efectul legii, legiferată prin Decretul nr. 471/1971, ADAS a preluat asupra sa obligațiile financiare — de plată — pe care le au toți deținătorii de autovehicule, vinovați de producerea accidentelor de circulație pentru repararea prejudiciilor produse altor persoane.

Deci pentru prejudiciul provocat I.T.B. prin avarierea autobuzului său (de către conducătorul auto improvizat Valentin Moldovan), i se vor acorda despăgubiri de către Administrația Asigurărilor de Stat.

Pentru avarierea ori distrugerea bunurilor în unul și același accident, Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri pentru pagube de peste 300 și pînă la 100 000 de lei inclusiv.

Potrivit art. 44 din Decretul nr. 471/1971, Administrația Asigurărilor de Stat va recupera de la Valentin Moldovan suma plătită drept despăgubire I.T.B. întrucît persoana răspunzătoare de producerea accidentului a condus autoturismul fără să posede permis de conducere și fără consimțămîntul asiguratului.

De altfel, art. 44, din același decret, prevede, în mod *limitativ*, că în asigurarea persoanelor fizice și a celorlalți deținători de autovehicule, afară de organizațiile socialiste, Administrația Asigurărilor de Stat recuperează sumele plătite drept despăgubiri de la *persoana răspunzătoare de producerea pagubei*, în următoarele cazuri:

a) accidentul a fost produs cu intenție.

Prin accidente produse cu intenție nu se înțeleg însă cele produse ca urmare a contravențiilor la legea circulației. De ex. dacă conducătorul unui autoturism Dacia 1300 se angajează în depășire într-o zonă unde acest lucru este interzis și produce un accident de circulație, înseamnă că el a săvîrșit o contravenție la legea circulației, cînd s-a angajat în depășire, însă este evident că accidentul respectiv nu l-a produs cu intenție. Deci, în astfel de cazuri de accidente, care au la origine o contravenție la legea circulației, Administrația Asigurărilor de Stat nu va recupera de la conducătorul auto, vinovat de producerea accidentului, despăgubirea plătită persoanei păgubite, nefiind un accident produs cu intenție;

b) accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice, ca infracțiuni săvîrșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvîrșite cu intenție.

Se încadrează ca fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice, infracțiunile prevăzute la art. 36—40 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice: conducerea unui autovehicul neînmatriculat; conducerea unui autovehicul fără permis de conducere sau cu permis necorespunzător categoriei din care face parte autovehiculul; conducerea unui autovehicul de către o persoană care are în sînge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală sau care se află în stare de ebrietate; sustragerea de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei; părăsirea locului accidentului fără încuviințarea organelor miliției de către oricare dintre conducătorii vehiculelor angajați într-un accident de circulație de pe urma căruia a rezultat moartea, vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane, sau dacă accidentul constituie infracțiune ori s-a produs ca urmare a unei infracțiuni, cu excepțiile prevăzute de art. 39 din Decretul nr. 328/1966; neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă cu știință, a atribuțiilor de verificare tehnică a autovehiculelor, de către cei care au asemenea îndatoriri, în cazul în care s-a produs un accident de circulație ca urmare a defecțiunilor tehnice ale autovehiculului;

c) accidentul a fost produs în timpul cînd autorul infracțiunii săvîrșite cu intenție încerca să se sustragă de la urmărire;

d) persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus autovehiculul fără consimțămîntul asiguratului.

Într-un număr viitor vom continua cu explicarea asigurării de răspundere civilă.

Anton MÎNZINĂ
Director în Centrala ADAS

BUCURIA COPILILOR '72

JUCĂRII
PĂPUȘI * MINGI
JOCURI DE
CONSTRUCȚII
TRICOTAJE
CONFECȚII

BOMBOANE
DROPSURI
DRAGEURI
NAPOLITANE
CIOCOLATĂ

mai 23 - 1 iunie
bucurii, bucurii, de ziua voastră dragi copii !

MCI/RECOM

o săptămână în lume

Săptămîna încheiată la ora cînd scriam aceste rînduri a înregistrat, ca punct culminant al unor ample desfășurări pe planul politicii internaționale a țării noastre, un eveniment memorabil: grandioasa reafirmare a prieteniei frățesti româno-iugoslave, prilejuită de inaugurarea festivă a Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier. Pe marelui pod al prieteniei, energiei și luminii, ridicat prin eforturile comune ale țărilor noastre vecine și prietene, s-au întrînit conducătorii României socialiste și conducătorii Iugoslaviei socialiste, pentru a marca, printr-un act solemn, momentul istoric al dării în funcțiune a unei lucrări moderne de dimensiuni remarcabile, ce simbolizează trînicia și rodnicia cooperării dintre țările noastre. «Hidrocentrala de la Porțile de Fier — a declarat tovarășul Nicolae Ceaușescu — este o nouă și puternică verigă a prieteniei și solidarității dintre popoarele română și iugoslav, care, de-a lungul secolelor, au conviețuit în această parte a lumii în bună înțelegere, au luptat împreună și s-au întrajutorat în bătăliile duse pentru scuturarea jugului asupririi străine, pentru cucerirea libertății și independenței naționale, pentru făurirea unei vieți mai bune, independente». Simbol al legăturilor durabile ce unesc popoarele noastre, impresionantul complex hidroenergetic constituie cea mai mare construcție economică înfăptuită prin cooperarea a două țări socialiste. Avînd în vedere contribuția adusă la realizarea ei de U.R.S.S., se poate afirma că această lucrare reprezintă totodată, cum a spus conducătorul partidului și statului nostru — «cea mai mare operă de cooperare multilaterală dintre țările socialiste». Model și exemplu de conlucrare internațională, de intrajutorare constructivă între țări socialiste în interesul lor comun, hidrocentrala de pe Dunăre deschide noi și vaste posibilități de dezvoltare multilaterală a cooperării româno-iugoslave. «Noi simțim de mult timp orientări unii spre alții — a subliniat președintele Iosip Broz Tito —, iar astăzi ne leagă și mai mult eforturile comune în construirea socialismului, în lupta pentru pace și colaborare internațională egală în drepturi.

Clasa muncitoare și popoarele Iugoslaviei și României urmează în construirea societății socialiste acele căi care corespund cel mai mult condițiilor și necesităților lor». În acest context, președintele Iugoslaviei a arătat că barajul de pe Dunăre simbolizează atât năzuințele cît și perspectivele noastre comune, reprezentînd «un monument durabil al colaborării cu succes și al bunei vecinătăți între Iugoslavia și România».

Ca și conducătorul statului nostru, șeful statului Iugoslav a relevat concepția modernă de colaborare economică aflată la temelie acesteia importante realizări, concepție în virtutea căreia, prin cooperare principială și prin asocierea mijloacelor se obțin efecte utile de lungă durată pentru ambele țări.

Colaborarea bazată pe principiul bunei vecinătăți reprezintă un atribut esențial al politicii externe constructive pe care o promovează atât România cît și Iugoslavia. La Porțile de Fier s-a reafirmat o dată mai mult voința acestor două țări de a continua neabătut politica de atașament sincer și activ față de cauza păcii și cooperării în Europa și în lumea întreagă. Noi pornim de la ideea că, așa cum se desprinde din cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, victoriile pe care fiecare țară le obține în construcția socialistă servesc nu numai intereselor lor vitale, ci aduc, în același timp, un însemnat aport la cauza generală a socialismului, a păcii și colaborării internaționale. Tocmai de aceea, în atmosfera sărbătorească a momentului inaugural de la Porțile de Fier s-a evocat încă o dată contribuția activă a țărilor noastre la acțiunile pentru înfăptuirea securității europene, precum și îngrijorarea noastră legitimă față de situația din Indochina și din Orientul Apropiat. Este convingerea noastră fermă că orice problemă, oricît de spinoasă, orice conflict sau litigiu, pot fi rezolvate pe cale politică, pașnică. Problemele majore care confruntă azi omenirea cer participare activă la viața internațională a tuturor statelor mari și mici, cu drepturi egale, pentru promovarea contactelor, discuțiilor, tratatelor, pentru găsirea celor mai potrivite căi de a se ajunge la destindere și pace în lumea întreagă.

România socialistă, ca detașament activ al luptei mondiale pentru pace și socialism, militează neobosit în acest sens. Legăturile de strînsă prietenie ce ne leagă de celelalte state socialiste și-au găsit expresia, la începutul săptămîinii pe care o consemnăm aici, cu prilejul vizitei la București a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Democratice Germane, care a culminat cu semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană. Documentul semnat definește cu deplină claritate cadrul de dezvoltare a relațiilor dintre cele două țări prietene, obiectivele pe care și le propun în comun.

Convorbirile oficiale prilejuite de vizita delegației conduse de tovarășii Erich Honecker și Willi Stoph, documentele semnate și mitingul prieteniei din sala Palatului Republicii au prilejuit o nouă și puternică afirmare a voinței ambelor părți de a stimula pe toate căile evoluția ascendentă a raporturilor de prietenie frățescă dintre țările noastre. Apreciînd rolul și importanța tratatului încheiat, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că acest document «deschide noi perspective pentru adîncirea prieteniei, colaborării și alianței dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană, în interesul atât al celor două popoare, cît și al cauzei socialismului, colaborării și păcii în întreaga lume». La rîndul său, tovarășul Erich Honecker s-a referit, de asemenea, la importanța bilaterală și de interes mai larg a tratatului, arătînd că «cum putem pași în dezvoltarea mai departe a relațiilor prietenești dintre țările noastre socialiste, de la premisele favorabile și solide existente pînă în prezent. În același timp, se deschid noi posibilități pentru colaborarea noastră multilaterală. Avantajul ce rezultă din aceasta este reciproc». Legăturile de solidaritate dintre P.C.R. și P.S.U.G. au fost abordate în același spirit al prieteniei durabile și colaborării dintre țările și popoarele noastre, ceea ce și-a găsit expresia în afirmarea comunității de vederi într-o serie de probleme actuale ale vieții internaționale. Cum era și firesc, o atenție deosebită au acordat ambele delegații problemei securității europene, subliniînd importanța recunoașterii, pe baza dreptului internațional, a R.D. Germane de către toate statele, inclusiv de R.F. a Germaniei. Ratificarea Tratatului sovieto-vest-german și polono-vest-german a fost apreciată ca un act politic menit să stimuleze evoluția pozitivă pe calea ameliorării climatului de pace și securitate în Europa.

Dic. BABOIAN

Miercuri, 17 mai 1972

în dezbateri: eradicarea subdezvoltării

De mai bine de patru săptămîni, delegații reprezentînd 142 țări, cei 600 de experți ai O.N.U. și ai unui mare număr de organizații internaționale, prezenți la cea de-a treia sesiune UNCTAD, dezbate diversele aspecte ale bătăliei majore ce se desfășoară în lumea contemporană pentru eradicarea subdezvoltării. Este, firește, o problemă spinoasă, ceea ce reiese și din faptul că, în abordarea diferitelor modalități de eliminare a marilor decalaje economice, tehnologice, științifice dintre țările industrializate și statele în curs de dezvoltare — decalaje ce reprezintă un serios obstacol în calea dezvoltării și cooperării între națiuni, o sursă de neîncredere și tensiune în lume — se înfruntă puncte de vedere nu întotdeauna convergente, și acestea se referă, mai ales, la deosebirile de vederi între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare. Poziția constructivă a României — ca însăși țară în curs de dezvoltare, datorită nivelului forțelor ei de producție — în această problemă acută a zilelor noastre, s-a reflectat în cadrul Conferinței atât prin mesajul șefului statului român, cît și prin participarea activă, prin inițiativele reprezentanților țării noastre la UNCTAD-III, bucurîndu-se de un larg ecou pozitiv.

canton-primăvara '72

La ediția din primăvara acestui an a tradiționalului Tîrg de la Canton au fost prezentate numeroase realizări ale industriei și tehnicii R.P. Chineze, care s-au bucurat de un larg interes atît din partea vizitatorilor din țară cît și a oaspeților de peste hotare, specialiști și oameni de afaceri sosiți special la tîrg. Între noutățile expuse se numără și această complexă aparatură pentru transmiterea la mari distanțe, în doar cîteva minute — în scopul rețipăririi — a matricei paginilor de ziar.

RIPOSTA POPOARELOR

Din Washington și Delhi, din Paris și Budapesta, din Londra și Belgrad, din Tokyo și Roma, din Copenhaga și Sofia, din cele mai diferite puncte ale globului, agențiile de presă transmit în aceste zile despre luările oficiale de poziție, demonstrații, mitinguri, declarații ale personalităților vieții publice etc. oglindind, toate, ampla reacție de protest, de condamnare a escaladării agresiunii americane împotriva poporului vietnamez. Pretutindeni — și în inșeși Statele Unite — se exprimă convingerea că «minarea apelor porturilor nord-vietnameze este o nouă dovadă a falimentului total al politicii de vietnamizare a războiului» (senatorul american McGovern), că «aceste acte reprezintă o nouă și gravă escaladare a războiului» (ministrul norvegian de externe Andreas Capellen), că «nu există nici o justificare pentru această nouă escaladare» (ministrul de externe indian Swaran Singh), că «orice soluție a conflictului trebuie să aibă caracter politic, cu alte cuvinte trebuie să fie negociată între părțile interesate și să fie liber acceptată de populațiile în cauză, cărora să le garanteze independența și neutralitatea». (Comunicatul reuniunii guvernului francez.) Condamnând noua manifestare a politicii de forță, concretizată în minarea intrărilor în porturile R.D. Vietnam, bombardarea rețelelor de șosele și căi ferate de pe teritoriul acestei țări, continuarea atacurilor aeriene asupra Hanoiului, Haifongului (în fotografia 4, aspect din timpul unui bombardament asupra portului Haifong), ca și a altor centre populate ale R.D. Vietnam, opinia publică mondială cere cu hotărâre să se pună capăt tuturor actelor ce încalcă suveranitatea și securitatea R.D. Vietnam, S.U.A. să revină la masa tratativilor și să se depună toate eforturile în vederea rezolvării politice a conflictului din această zonă, cu respectarea drepturilor naționale ale popoarelor indochineze. Fotografiiile înfățișează aspecte din timpul mitingurilor și manifestațiilor de protest care au avut loc la Havana (1), în Berlinul occidental (2) și la Tokyo (3).

glob comentat foto

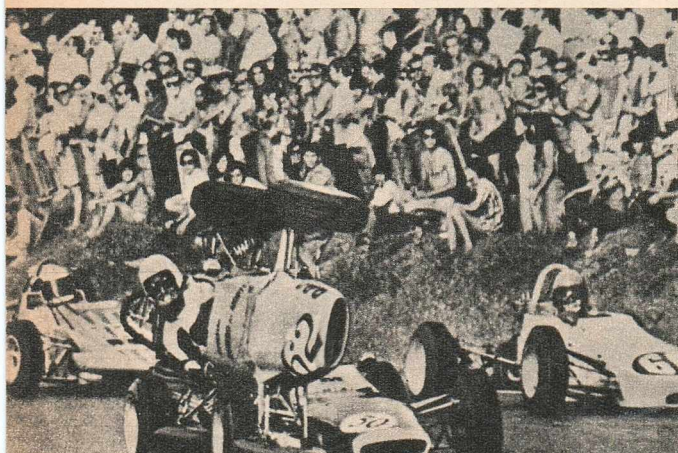

alarmă la montedison

De astă dată nu mai este vorba de o simplă poluare a aerului, ci de o adevărată calamitate căreia trebuie să-i facă față, cu riscul vieții, mii de muncitori și tehnicieni de la uzinele italiene Montedison din Mestre. O serie de defecțiuni ivite la o instalație special importată din S.U.A. pentru producerea gazului toxic DTI au provocat un val de intoxicații cu urmări dintre cele mai grave. În decurs de câteva luni, peste 150 de muncitori au trebuit să fie internati în spitale, unde mulți dintre ei continuă încă să se aplece asupra îngrijirii atentă a medicilor. Conducerea uzinelor, alarmată, a solicitat intervenția specialiștilor americani pentru jugularea scurgerilor de gaze otrăvitoare, dar în ciuda măsurilor luate, în jurul mașinii de produs otrăvă aerul continua să fie intens poluat. După cum se poate vedea în imagine, pînă și în curtea uzinei oamenii sînt obligați să poarte măști, pentru a se feri de intoxicații. Presa italiană a denunțat gravitatea cazului și a cerut să se sisteze producerea gazului toxic DTI, care, după cum reiese din unele dezvăluiri, nu este destinat numai instalațiilor frigorifice, ci constituie un produs pentru fabricarea unor proiectile speciale ce pot servi ca «mijloc defensiv» într-un război chimic, fiind în măsură să creeze «o perdea de otrăvă» în fața eventualului inamic. Pînă atunci, muncitorii de la Montedison par să servească drept cobai, fiind obligați să inhaleze gazul toxic, dacă nu vor să-și piardă locul de muncă. Sub presiunea opiniei publice și a presei, autoritățile au intervenit cerînd sistarea producției de DTI.

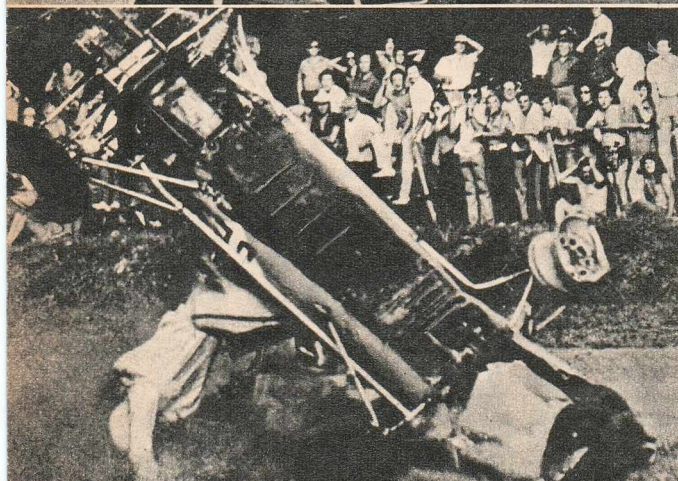
pentru locuri de muncă stabile

În multe ramuri ale economiei vest-germane, o serie de întreprinderi își restrîng activitatea, datorită unei conjuncturi nefavorabile. Mulți muncitori sînt amenințați să rămînă fără angajamente. Și mai mulți însă suferă, de pe acum, din cauza reducerii zilelor de muncă în cadrul așa-ziselor «săptămîni scurte». Față de situația creată în numeroase centre industriale din R.F.G. au loc demonstrații de stradă prin care muncitorii și funcționarii cer să li se asigure locuri de muncă stabile — «Dauer-Arbeitsplätze». În imagine, o asemenea acțiune de masă la care participă și personalul filialei vest-germane a uzinelor Philips.

la un pas de... eternitate

Juan Massey trebuia să ia să primul. Jurase să-i întrecă pe toți ceilalți. Pe pîrtia de nisip din Junion (Argentina) bolidul său goana cu viteză amețitoare, sfîdînd curbele succesive. 150, 200, 250, 300, 300 și... de kilometri pe oră. Massey apasă pe pedală, insistă, insistă. Spectatorii extaziați urmăresc cu înfrigurare cursa morții. Bolidul 62 atacă încă o curbă și încă una. Deodată însă Massey pierde controlul. Într-o frîntură de secundă mașina lui se izbește puternic de cea a concurentului cu numărul 30. Carambolaj de toată frumusețea. Mulțimea de pe tușă e înmărmurită. Moartea plutește în aer. Mașinile se rostogolesc zgomotos și explozia pare inevitabilă. Dar miracol. Massey sare din mers și reușește să se salveze. Nr. 30 se alege și el doar cu leziuni ușoare. Și unul și altul au reușit să «frîneze» — cum s-ar zice — la un pas de... eternitate. Dar ceilalți ași ai cursei morții, care n-au reușit această performanță... În fotografii: 1) Ciocnirea; 2) Rostogolirea; 3) Salvarea.

Gia Scala

sinucigașii hollywoodului

Actrița Gia Scala a murit la Hollywood, după ce înghițise, în doze foarte mari, barbiturice și consumase alcool. Poate din greșală, presupun unii. Ipoteza sinuciderii e mai plauzibilă, afirmă alții, aducînd argumentul stării psihice deplorabile în care se găsea ac-

trita în ultimii ani. Gia Scala (pe numele ei adevărat Giovanna Scoglio) era de origine italo-irlandeză, născută la Liverpool în urmă cu treizeci și opt de ani. Familia ei a emigrat în Statele Unite în 1951. Gia Scala a fost atrasă de mirajul Hollywoodului. Aici a cunoscut un oarecare succes — vreo douăsprezece filme turnate în compania unor actori ca Robert Taylor și Eroll Flynn. Celebritatea ei este însă de scurtă durată. Curînd, regizorii și publicul o uită. Gia Scala se consolează, potrivit unei practici foarte curențe la Hollywood, cu alcool și barbiturice. Anul trecut compare în fața unui tribunal pentru conducere periculoasă sub influența alcoolului și este pusă sub supraveghere psihiatrică la spitalul din Camarillo. Este găsită moartă la Hollywood la începutul acestei luni.

Gia Scala este cea mai proaspătă înscrisă pe lista actorilor sinucigași din orașul mirajelor de carton și al iluziilor efemere. Lista e lungă și cuprinde, pe lingă numele obscure ale unor pretendenți ratați la

glorie, și nume celebre. Pe loc de frunte se află Marilyn Monroe, moartă în apogeul carierei. Cauza decesului: o doză masivă de barbiturice. La fel avea să moară și Judy Garland. Tot barbituricele, plus alcoolul, au ucis actori ca Alan Ladd, Robert Walker, Gail Russell. De curînd, Frank Wolff și-a tăiat beregata cu briciul. Cu mai puțin de o lună înainte de a anunța moartea Giei Scala, ziarele au informat despre sinuciderea lui George Sanders. O adevărată epidemie, un morb care lovește cu predilecție stelele căzătoare ale ecranului, lumea supusă legilor crude care guvernează Hollywoodul. Exigentele și capriciile producătorilor în veșnică vinătoare de «lovituri de casă» exasperează. Celebritatea se cucerește greu, dar se pierde foarte ușor. Mulți actori nu sînt capabili să supraviețuiască unor speranțe înșelate sau unei glorii defuncte. Recurg la stupefiante, la alcool, la soporifice, mai întîi ca să mai poată trăi, și, în cele din urmă, ca să sfîrșească o existență prea greu de suportat.

experiment

Pentru a doua oară în acest an, la Roma are loc un experiment de transport gratuit, în orele de vîrf, pe liniile de autobuze, troleibuze și tramvaie. De data aceasta experiența durează aproape o lună și jumătate, pînă la 15 iunie. Scopul urmărit de municipalitatea romană este limitarea traficului automobilelor particulare — al căror număr depășește capacitatea arterelor orașului — și relansarea transportului în comun.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

tântălăul

Sînt indivizi care, în aparență, n-au nici un păcat. Duhnesc de la o poștă a tutun și a nevinovăție. Sînt curați ca niște prunci. Fruntea le-a rămas mică și netedă, gîndirea nu i-a pus niciodată la încercare. Parcă s-ar fi născut din spuma mării; n-au nici biografie, nici trecut, nici viitor, nici necazuri, nici satisfacții. Nu sînt nici iubiți, nici urîți, nici apreciați, nici subapreciați.

Există o expresie cunoscută care ne-a încîntat copilăria. E prost de dă în gropi. Sigur, groapa e un obstacol, care, cu un efort minim, ar putea fi evitat, cu toate astea tîntălăul se îndreaptă spre groapă fără pic de șovăire. Știe el ce știe. În groapă se simte ca la el acasă. Se odihnește, se scarpină, se mînjește cu noroi, își birfește șefii... altă viață.

Trebuie făcută însă foarte clar deosebirea dintre un prost și un tîntălău. S-ar părea, la prima vedere, că e același lucru... Nu e chiar așa... Tîntălăul e un idiot care s-a resemnat cu destinul de idiot. El nici nu vrea să fie decît un biet idiot, n-are nici o pretenție. Deci, tîntălăul e plin de modestie, pe cînd prostul e convins de geniul său... Prostul mai crede în progres — din acest punct de vedere tîntălăul e net superior.

Tîntălăul nu este bun la nimic. N-ai ce face cu el... El nu e bun decît să incurce lucrurile. El vorbește numai cînd nu trebuie, cînd are ocazia să calce în străchini. De aceea tîntălăul e ușor confundat cu «incurcă lume». El nu e capabil nici de bine, nici de rău... Tot ce poate el să facă e să tacă, apatic și inofensiv. Se mai spune despre el că rîde «ca proasta în tîrg».

Tîntălăul n-are nici o treabă pe lumea asta. El e cu desăvîrșire incapabil. Ceea ce aduce numai avantaje. Nu e în stare nici să apese pe o clanță, nu e în stare nici să vorbească, la telefon, nu e în stare nici să dea bună ziua. Nu dă bună ziua, nici să-l pici cu ceară, pînă și aia trebuie smulsă. Nimic nu face din proprie inițiativă. De aici și expresia «trebuie să tragi de el». Dacă nu tragi de el, nu face nici o mișcare. Dacă cumva e silit să facă ceva, apoi are grijă să facă lucrul acela pe jumătate. Pentru ceva întreg nu-l țîn curelele.

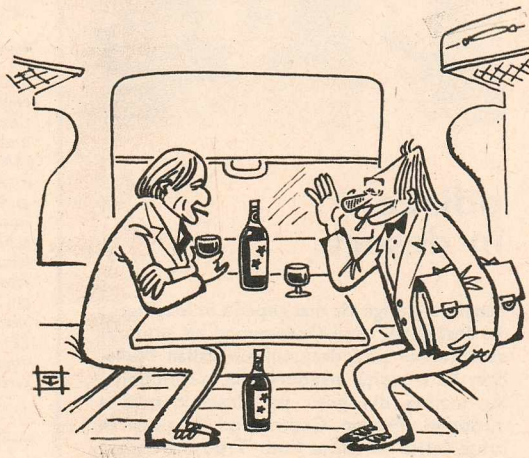
Bineînțeles, tîntălăul n-are nici o treabă. Orice meserie și-ar alege, degeaba, nu e în stare nici să spargă lemne, nici să scrie proze științifico-fantastice, nici să cînte, nici să are, nici să repare o clanță... Pe ce pune el mîna se duce de rîpă, se surpă. De aceea tîntălăul «se află în treabă». El n-are de lucru, își «face de lucru». El nu muncește, se face că muncește. În ciuda incapacității doarește să participe la spectacolul vieții, se furișează și el, să fie și el văzut printre oameni, automobile, ștampile și copaci. Să se afle și el pe acolo...

Altfel e foarte curat. Numai că totul pe el, nimic nu i se potrivește, nici hainele, nici nevasta, nici slujbele, pantofii îl strîng, cravata i se desface... băutura îi face rău, cărțile îi dau dureri de cap...

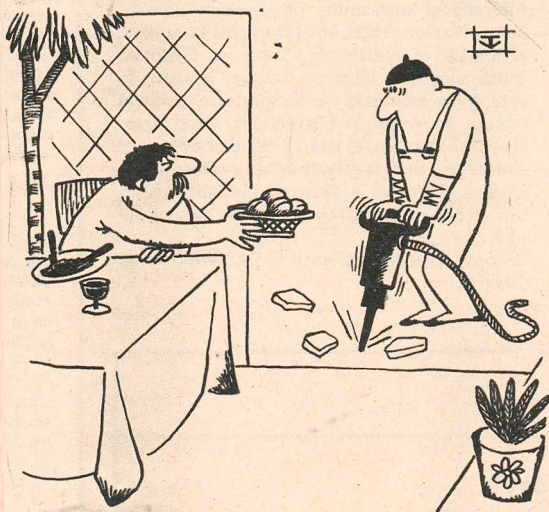
Nu e nimic alarmant... Nu e decît un tîntălău.

umor

de V. TIMOC

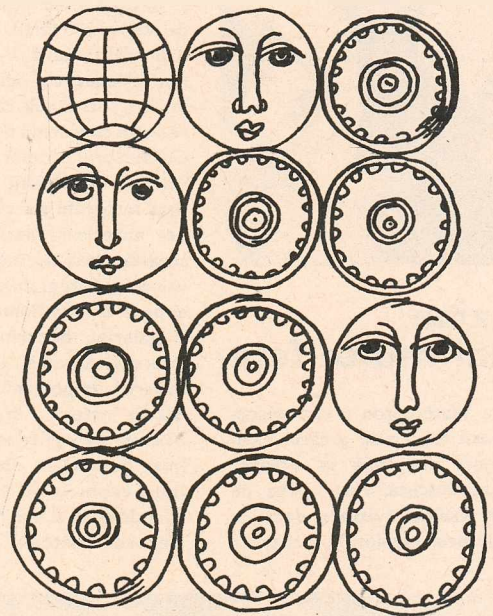
— Scuză-mă că nu mai beau, dar, de-abia te-am cunoscut și am răspunderea valorilor din servietă!...

— Încearcă și cu chiflele astea!...

— Pofțiți nota și să vă fie de bine!...

ROȚI

(auto-obsesie monovocalică)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL: 1) Opre... — ...în șir indian. 2) Te trece peste apă — Loc lejer. 3) Drum lung — Element decorativ antic. 4) Organ mobil al motorului... — ...aproape jos!... 5) ...și în centru! — Viteză mare — Cale. 6) Fluerul... — ...în orașul nostru. 7) «Calitatea» claxonului. 8) Apărător de soare — Model vechi și extravagant. 9) Poate fi întîlnit la munte... — ...și în străinătate. 10) Un camion de 10 tone — Inițiale pe unele autovehicule ale consulatelor străine.

VERTICAL: 1) Gen de autoturism — Elan (fig.). 2) Bătaie — Materie primă pentru accesorii... călcat-n picioare. 3) O piesă... scumpă — Termen. 4) Uneori ascunde un autoturism — Număr... mic și învechit... 5) Mergă la pădure. 6) O herghelie de cai-putere — Stat în Africa. 7) Fapt penal grav — Cinci la «Dacia» (sing.). 8) Alt apărător de soare — Tambur. 9) Dodge 23! — Mărimea golului dintre două piese în contact — Curbă, viraj. 10) Zgomotul vechiturilor.

I. CARAIMAN

Dezlegarea jocului «SĂ FIM VESELI», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) SURIZATOARE. 2) AMUZATA — RIS. 3) LOPE DE VEGA. 4) IRE — ANIMALE. 5) N — ACRA — IT — M. 6) GO — ON — OL — HI. 7) EVA — IOSIF — N. 8) RIDICOLA — AE. 9) DILI — O — ARS. 10) SINAIA — PLIC. 11) BUAR — HAZLIU.

flacăra **F** album

VLADIMIR GĂITAN, unul dintre cei mai înzestrați actori ai generației tinere, este interpretul principal în filmul lui Aurel Miheles, «Săgeata căpitanului Ion».

Fotografie de S. STEINER

